

Segon Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la Universitat Autònoma de Barcelona

**Sexenni 2018-2023
(II PAD)**

**Aprovat pel Consell de Govern
14 de març de 2018**

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Segon Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la Universitat Autònoma de Barcelona

Sexenni 2018-2023

(II PAD)

Aprovat pel Consell de Govern
en la sessió de 14 de març de 2018

Índex

1. Preàmbul	7
2. Introducció	7
3. Marc normatiu i legal en matèria de discapacitat i universitat.	9
3.1. Principis generals	10
3.2. Àmbit educatiu	11
3.3. Àmbit laboral.	12
4. Breu caracterització de les persones amb discapacitat certificada a la UAB.	13
4.1. Alumnat.	14
4.2. Personal acadèmic	15
4.3. Personal d'administració i serveis	18
5. Principals resultats de l'avaluació del grau d'implementació del I PAD (2011-2015)	19
5.1. Avaluació del grau d'implementació del I PAD (2011-2015)	20
5.2. Valoració del col·lectiu amb discapacitat	27
6. Principals conclusions de la diagnosi.	41
7. Eixos, objectius i mesures	44
Eix 1. Visibilització i sensibilització	44
Eix 2. Accessibilitat i mobilitat	46
Eix 3. Desenvolupament de l'activitat: estudi, treball i promoció	49
Eix 4. Política universitària i marc organitzatiu	52
8. Referències i fonts	54
Referències	54
Normativa.	55
Fonts consultades	56

I. Preàmbul

El segon Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB per a 2018-2023 (II PAD) respon al compromís polític de la Universitat amb la garantia dels drets i la inclusió de les persones amb discapacitat. Com a continuïtat del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat de la UAB per a 2011-2015 (I PAD), aprovat pel Consell de Govern a la sessió del 17 de novembre de 2010, es tracta d'un instrument que permet articular les polítiques per a l'atenció de la discapacitat i la inclusió en l'àmbit universitari. Més enllà de l'exigència legal, la Universitat Autònoma de Barcelona entén que, per tal de garantir els drets de les persones, cal voluntat política, transversalitat en les formes d'actuació i implicació de tota la comunitat. Per això, aquest segon pla vol anar més enllà de l'obligació marcada per la LOMLOU (Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril) d'elaborar plans que garanteixin la inclusió de les persones amb discapacitat.

L'experiència acumulada amb el I PAD, així com el coneixement generat durant els darrers anys, han plantejat dos debats al llarg del procés d'elaboració d'aquest segon pla que és interessant i necessari posar de manifest en aquest preàmbul. En primer lloc, s'ha valorat la idoneïtat dels termes *discapacitat* o *diversitat funcional*. Es tracta d'un debat que supera les preferències terminològiques, ja que planteja la relació entre l'ús social del llenguatge i la regulació normativa. Hi ha arguments a favor d'ambdues opcions que mantenen el debat obert sense pautes d'actuació consensuades. En la mesura que la normativa vigent es refereix, majoritàriament, al terme *discapacitat* i que la base teòrica del concepte *diversitat funcional* encara es troba en procés d'elaboració, s'ha optat per mantenir el terme *discapacitat* i incorporar la idea d'*inclusió*. En aquest sentit, i en segon lloc, s'ha considerat central entendre el concepte d'*inclusió* en sintonia amb el que es planteja en termes d'accessibilitat universal, és a dir, com a condició imprescindible per garantir l'autonomia de les persones des de la igualtat i la no-discriminació. No es tracta només de garantir l'accés físic a tots els espais, activitats i serveis que configuren la Universitat, també es tracta de garantir que s'hi participa amb les mateixes condicions que la resta de la comunitat.

Des d'aquesta perspectiva, la Universitat Autònoma de Barcelona explicita el seu compromís amb la igualtat d'oportunitats i la inclusió de les persones amb discapacitat a fi de garantir els drets relatius a l'accés i la permanència als estudis i a l'ocupació. Aquest segon pla s'entén, doncs, com un instrument fonamental per a l'exercici polític que aquest compromís representa.

2. Introducció

La Universitat Autònoma de Barcelona, en l'article 3.1 dels Estatuts, estableix que: «Per a desenvolupar les seves activitats, la Universitat Autònoma de Barcelona s'inspira en els principis de llibertat, democràcia, justícia, igualtat i solidaritat». Un dels àmbits que cal abordar per tal d'assolir els principis

inspiradors de la Universitat és el configurat per les persones amb discapacitat, aspecte que també es recull de manera concreta en els Estatuts de la UAB, a l'article 3.3, en el qual s'estipula que «La Universitat i els membres de la comunitat han d'impedir qualsevol mena de discriminació i promoure en particular la integració de les persones amb discapacitat». El conjunt d'aquests compromisos implica la defensa d'un model d'universitat inclusiva, segons les directrius de la UNESCO, que promou la idea d'una educació per a tothom com a concreció dels drets humans.

La preocupació pels drets de les persones amb discapacitat s'inicia durant les darreres dècades del segle xx, i n'és una fita simbòlica el 1992, quan l'Assemblea General de l'ONU proclama el 3 de desembre Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat. Des d'aleshores, hi ha hagut molts canvis tant legals com socials i polítics. Per exemple, els canvis tecnològics dels darrers anys han afavorit l'educació inclusiva, ja que posen a l'abast del professorat i de les persones amb discapacitat eines i recursos que fins fa poc eren impensables.¹ El compromís a escala mundial persisteix; així es constata en el Marc d'acció per a l'educació de 2030 aprovat pel Fòrum Mundial de l'Educació de 2015 (celebrat a Incheon, República de Corea), que fixa com un dels objectius dedicar «més esforços per arribar a aquells sectors marginats per factors com desigualtat de gènere, pobresa, conflictes, desastres, discapacitat, edat o aïllament geogràfic» (Fòrum Mundial de l'Educació de 2015, p. 1).

Per fer efectius aquests principis ètics, la Universitat Autònoma de Barcelona ha impulsat diversos plans d'actuació adreçats als col·lectius que es troben en situacions més vulnerables. S'entén que per dur a la pràctica aquests principis cal elaborar plans d'acció sistemàtics, sostinguts en el temps, amb dotació pressupostària, mesurables i avaluables.

En aquest context, es presenta el Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB (II PAD), entès com l'instrument que ha de permetre articular les polítiques inclusives a la Universitat. Es tracta d'un document elaborat per l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, unitat encarregada del treball de diagnòsi, acompanyament en la discussió de les mesures i redacció final. El procés d'elaboració ha implicat el col·lectiu de persones amb discapacitat, així com persones expertes en la matèria des de diverses perspectives. En una primera fase, s'ha fet una diagnòsi per tal de tenir una base empírica a partir de la qual definir les mesures d'actuació. Aquesta diagnòsi inclou l'avaluació del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat de la UAB per a 2011-2015 (I PAD), així com l'anàlisi de les problemàtiques actuals del col·lectiu feta durant el període 2016-2017.² En la segona fase, una comissió tècnica de persones expertes (PDI, PAS i alumnat) ha discutit i consensuat els eixos d'actuació i la concreció de les mesures. Finalment, la tercera fase preveu la discussió i l'aprovació del document pels òrgans de govern corresponents.

¹ Vegeu, per exemple, el portal *Inclusive Education in Action: Empowering Teachers; Empowering Learners*, desenvolupat per l'European Agency for Special Needs and Inclusive Education i la UNESCO (<http://www.inclusive-education-in-action.org/>).

² L'avaluació s'ha basat en el grau d'implementació de les mesures tant des del punt de vista dels indicadors construïts com de la percepció de les persones beneficiàries de les mesures del Pla, i de la revisió del marc normatiu. Podeu accedir als resultats de la diagnòsi a través de l'enllaç següent: <http://www.uab.cat/doc/diagnosi-PAD>.

El conjunt de mesures presentades s'organitza en quatre eixos i es preveu en un marc temporal d'actuació de sis anys. Atès que la implementació de les mesures que es proposen és complexa i implica diferents nivells organitzatius i de responsabilitat, s'ha considerat oportú ampliar aquest marc temporal, respecte al I PAD, de quatre a sis anys, bàsicament perquè les mesures puguin ser implementades i consolidades de manera efectiva. Un altre canvi introduït respecte al I PAD és la reorganització dels eixos amb l'objectiu de reforçar les quatre línies d'actuació polítiques: sensibilització, accessibilitat, suport a l'activitat i política acadèmica. Les mesures que es presenten són: 1) aquelles del primer pla d'acció que encara no s'han aplicat o que són permanents, en molts casos modificades i adaptades en funció de la realitat i la situació actuals; i 2) noves accions que responen a problemàtiques detectades amb la diagnosi i als canvis de la normativa vigent.

Prèviament a la presentació de les mesures que configuren el II Pla, i atès que aquestes se sustenten en la diagnosi feta, s'ha considerat necessari exposar breument el resultat d'aquesta avaluació. En aquest sentit, es presenta una descripció general relativa a l'estat de la qüestió en matèria de discapacitat, tant des del punt de vista normatiu com des del punt de vista de la situació de la UAB en relació amb els avenços i els reptes. Així doncs, el Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió que es presenta en aquest document s'estructura en cinc parts:

- a) Marc normatiu i legal en matèria de discapacitat i universitat.
- b) Breu caracterització de les persones amb discapacitat certificada a la UAB.
- c) Principals resultats de l'avaluació del grau d'implementació del I PAD.
- d) Principals conclusions de la diagnosi.
- e) Eixos, objectius i mesures.

3. Marc normatiu i legal en matèria de discapacitat i universitat

L'elaboració d'una proposta d'actuació adreçada a promoure i garantir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb discapacitat en el si de la Universitat ha de partir necessàriament del marc legal de referència. Per aquest motiu, com a part de la diagnosi s'ha fet una revisió del marc normatiu internacional, europeu, estatal i autonòmic considerant tres àmbits temàtics: general, educatiu i laboral. La legislació en matèria de discapacitat és nombrosa, però per a l'elaboració del Pla s'ha considerat només aquella amb efectes jurídics vinculants i que regula l'Administració pública general i la institució universitària en particular. A més, a escala europea, també s'ha revisat la normativa que s'ha pres de referència o és inspiradora per als seus estats membres. A continuació, doncs, es mencionen breument les lleis i les normes que s'han considerat i que justifiquen, en part, les mesures del Pla.³

³ Per a més detall, consulteu l'apartat de marc normatiu de la diagnosi (<http://www.uab.cat/doc/diagnosi-PAD>).

3.1. Principis generals

A escala internacional, la Declaració universal dels drets humans (1948), que inspira tot l'ordenament jurídic, estableix a través dels articles 23 i 26 el dret per a tothom a l'educació, al treball en igualtat de condicions, a la lliure elecció d'ocupació i a un accés igualitari a l'ensenyament superior en funció dels propis mèrits. Posteriorment, la Declaració mundial sobre l'educació superior al segle XXI de la UNESCO (1998) adopta el contingut de l'article 26 de la DUDH però amb molt més detall, i proposa mesures per tal de facilitar l'accés als estudis superiors. El 2006 es va crear la norma considerada de referència en matèria de discapacitat, la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat (i el protocol facultatiu que la desenvolupa), creada i aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides (AGNU). Es tracta d'un conveni que va entrar en vigor el 3 de maig de 2008, i que assumeix que la discapacitat és una qüestió de drets humans. Preveu mesures tant de no-discriminació com d'acció positiva, que els estats han d'implementar per garantir els drets d'aquest col·lectiu en igualtat de condicions. En relació amb l'àmbit educatiu, la Convenció reafirma en l'article 24 el dret de les persones amb discapacitat a l'educació, i obliga els estats membres a *assegurar un sistema educatiu inclusiu a tots els nivells* i a adoptar les mesures necessàries per tal de garantir-ho. També mencionen l'educació superior i estableixen que cal *assegurar* l'accés a les persones amb discapacitat. Pel que fa a l'àmbit laboral, es reconeix el *dret de les persones amb discapacitat a treballar* en igualtat de condicions i en allò que hagin triat. S'estableix que l'entorn laboral ha de ser inclusiu i accessible per a aquest col·lectiu i que els estats membres han de promoure i garantir aquest dret, i adoptar les mesures oportunes, com ara la contractació de persones amb discapacitat en el sector públic.

Pel que fa al context europeu, en el Tractat de funcionament de la Unió Europea (2007) s'adquireix el compromís dels estats membres de *lluitar contra* els diferents eixos de desigualtat, entre els quals hi ha la discapacitat. La Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea de 2007 estableix, entre d'altres, la prohibició de la discriminació per raó de discapacitat. També dedica un article a la integració de les persones amb discapacitat, en el qual els reconeix el dret a gaudir de mesures adreçades a garantir-ne l'autonomia i la integració en els diferents àmbits de la vida social. Posteriorment, l'any 2009 es va aprovar la Convenció internacional.

En el cas de l'Estat espanyol, l'aprovació de la norma internacional va tenir lloc l'any 2007 amb la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció internacional. De fet, la Constitució espanyola ja reconeix la igualtat per a tothom i regula, a través de l'article 49, l'atenció a les persones amb discapacitat; no obstant això, aquesta atenció s'inspira en el model mèdic o rehabilitador, predominant en el moment de l'aprovació de la Constitució, el qual considera la discapacitat com un problema de la persona, causat directament per una malaltia, un accident o una condició de la seva salut, i que requereix assistència mèdica i rehabilitadora. Contràriament, en la Convenció internacional de 2006, mencionada prèviament, se supera el model mèdic i s'assumeix la perspectiva social i de drets que configura la discapacitat com un conjunt complex de condicions, moltes de les quals estan originades o agreujades per l'entorn social. Aquesta superació es reflecteix en la normativa espanyola i autonòmica posterior. Així, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2010 inclou el col·lectiu amb

discapacitat en l'article 40, sobre la protecció de les persones i de les famílies, i estableix la promoció de la seva integració en els diferents àmbits de la societat. A més, cal citar també la Llei catalana 17/2015 d'igualtat efectiva entre homes i dones, que reconeix la doble discriminació i les dificultats singulars que pateixen les dones amb discapacitat, pel fet de ser dones i per la seva discapacitat, motiu pel qual en l'article 4 insta els poders públics a adoptar mesures d'acció positiva per a aquests col·lectius.

3.2. Àmbit educatiu

En relació amb la normativa que regula l'àmbit de l'educació, a escala europea no s'ha aprovat cap reglament, directiva o decisió, i l'únic que s'ha elaborat fins ara són resolucions emeses pel Consell de la Unió Europea, les quals no tenen efectes jurídics vinculants sinó que són compromisos, posicions polítiques i recomanacions adreçades als estats membres.

La «Resolución del Consejo de 5 de mayo de 2003 sobre la igualdad de oportunidades en educación y formación para los alumnos y estudiantes con discapacidad» considera que l'educació és un instrument essencial per a la plena integració social de les persones amb necessitats especials. En aquest sentit, es convida els estats membres a fomentar i donar suport a aquesta integració i els insta a crear una educació adaptada i accessible al col·lectiu a través d'accions específiques com ara: introduir els mitjans electrònics i multimèdia o les TIC per a l'aprenentatge; aplicar les directrius d'accessibilitat en els webs sobre orientació, educació i formació professional; oferir prestació de serveis i assistència tècnica a l'alumnat, o formar el professorat en l'àmbit de les necessitats especials.

Posteriorment, el 2010, es va aprovar la «Resolución del Consejo de la Unión Europea y de los representantes de los gobiernos de los estados miembros de 20 de noviembre de 2010, relativa a un nuevo marco europeo de discapacidad». Aquesta resolució, de la mateixa manera que l'anterior, convida els estats membres a promoure un sistema educatiu inclusiu per tal de garantir el dret universal de l'educació fonamentada en la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació, i proposa determinades polítiques i mesures per tal de fer-ho efectiu. Afegeix, però, accions encaminades a eliminar estereotips i a promoure la sensibilització i la tolerància cap a les persones amb discapacitat en l'entorn educatiu.

En l'àmbit estatal, la disposició addicional vint-i-quatrena de la Llei orgànica d'universitats del 2001 regula específicament els drets de les persones amb discapacitat a les universitats públiques. Aquests drets inclouen: 1) la igualtat d'oportunitats de l'alumnat i els altres membres de la comunitat universitària; 2) la no-discriminació, directa o indirecta, en l'accés, l'ingrés, la permanència i l'exercici dels títols; 3) un ventall de mitjans, suports i recursos a disposició que assegurin la igualtat real i efectiva d'oportunitats; 4) l'accessibilitat als entorns, els edificis, les instal·lacions i les dependències, així com als espais virtuals, serveis, procediments i subministrament d'informació; 5) uns plans d'estudis que tinguin en compte que la formació en qualsevol professió s'ha de fer des del respecte i la promoció dels drets humans i els principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots; i 6) l'exempció total de taxes i preus públics als estudiants amb discapacitat certificada del 33 %.

La Llei d'universitats de Catalunya de 2003 (LUC) no va més enllà i estableix el dret de l'alumnat a la igualtat d'oportunitat i a la no-discriminació per raó de discapacitat, entre d'altres. La Llei orgànica 4/2007, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOMLOU), en la disposició addicional setena estableix que les universitats han d'elaborar un pla per tal de garantir el compliment de la LOU en aquesta matèria.

El Reial decret pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social del 2013 unifica tota la legislació estatal en la matèria,⁴ alhora que modifica i adapta aquesta normativa a la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, i deixa enrere, per tant, el concepte assistencial. A més, crea també un règim sancionador descrit al final de la llei en el qual tipifica diferents infraccions i les respectives sancions. El Reial decret legislatiu 1/2013 reconeix el dret de les persones amb discapacitat a una educació inclusiva, i estableix també l'obligació de les universitats d'adaptar els exàmens i ampliar el nombre de convocatòries sempre que ho sol·licitin. D'altra banda, la universitat també té el deure de formar de manera continuada el seu personal en relació amb l'atenció a l'alumnat amb discapacitat.

El Reial decret 412/2014, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau de 2014, és la normativa que estableix que el 5 % de les places de grau ofertes s'han de reservar a l'alumnat amb discapacitat. En relació amb l'Estatut de l'estudiant del 2010 (Reial decret 1791/2010), a més de reconèixer els drets a la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació en les diferents etapes dels estudis, especifica molt més detalladament les obligacions, les condicions i les accions que s'han de dur a terme per tal de garantir aquests drets en el cas de l'alumnat amb discapacitat i en relació amb diferents espais, moments, àmbits o nivells: en l'accés i l'admissió, en la mobilitat nacional i internacional, en les tutories, en les pràctiques, en la comunicació de les qualificacions i en les revisions, etc.

En pràcticament tota la normativa prèviament presentada, es fa menció de l'obligatorietat d'adaptar els diferents espais i entorns, físics i digitals, així com l'accés a la informació o altres recursos oferts per la institució, a les necessitats de l'alumnat per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació. Cal assenyalar que, amb aquest objectiu, es va aprovar el 2014 la Llei d'accessibilitat, la qual defineix les pautes, les accions i les mesures que han d'adoptar els proveïdors de serveis d'ús públics per garantir l'accessibilitat a les persones usuàries.

3.3. Àmbit laboral

En matèria laboral, la Unió Europea, a través de la Directiva 2000/78/CE, estableix el marc general per a la lluita contra la discriminació a la feina i l'ocupació per motius de religió, conviccions,

⁴ La Llei d'integració social dels minusvàlids (LISMI), de 1982; la Llei d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat (LIONDAU), de 2003, i la Llei per la qual s'estableix el règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat de 2007.

discapacitat, edat i orientació sexual, amb el fi que els estats membres apliquin el principi d'igualtat de tracte. En relació amb la discapacitat, al preàmbul fa menció de la necessitat d'establir mesures adequades per condicionar el lloc de feina a la discapacitat: adaptar instal·lacions, equipaments, pautes de treball, assignació de funcions o provisió de mitjans de formació. La Directiva obliga, així, a fer els ajustaments necessaris perquè les persones amb discapacitat puguin accedir a una feina, mantenir-s'hi o progressar. Fixa tres anys perquè els estats membres la transposin i l'Estat espanyol ho fa el desembre de 2003 mitjançant la LIONDAU. La Directiva també preveu que els estats membres desenvolupin un règim de sancions en cas d'incompliment de les disposicions nacionals transposades. A més a més, el desenvolupament de la decisió de la Mesa del Parlament Europeu del 22 de juny de 2005 aprova el Codi de conducta per a l'ocupació de les persones amb discapacitat, decisió que afecta tot el funcionariat de les institucions europees.

Com s'ha dit, l'Estat espanyol va incorporar el mandat de la Directiva a través de la LIONDAU, que el 2013 va passar a formar part del Reial decret legislatiu 1/2013, pel qual s'aprovava el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social. En aquest reial decret, es reconeix el dret de les persones amb discapacitat a treballar en condicions que garanteixin la igualtat i la no-discriminació, i en l'article 42 s'estableix que s'ha de fixar una quota de reserva de llocs de treball per a aquest col·lectiu en les ofertes d'ocupació pública, inclosa l'oferta per a les universitats.

Quant als drets i els deures del personal treballador de la Universitat, aquests es regeixen per la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic (2007), en l'actualitat pel Reial decret legislatiu 5/2015, pel qual s'aprova el text refós de la llei esmentada. Aquesta norma, com indica el seu nom, és un text refós de tota la normativa que afecta l'ocupació pública. No crea res de nou sinó que endreça. Estableix els principis generals aplicables al conjunt de les relacions d'ocupació pública i regula allò que és comú al personal funcionari de totes les administracions públiques, així com les normes legals específiques aplicables al personal laboral que està al seu servei. En relació amb la discapacitat, estableix la reserva d'ofertes públiques a les persones amb discapacitat remetent al mandat de l'article 2 del RDL 1/2013, mencionat prèviament, i fixa en un 2 % aquesta reserva. A més, també estableix l'adopció de les mesures necessàries d'adaptació, en temps i mitjans, en els processos de selecció, així com els ajustaments necessaris dels llocs de treball a les necessitats de les persones amb discapacitat.

4. Breu caracterització de les persones amb discapacitat certificada a la UAB

A continuació, es presenten algunes dades descriptives sobre les persones amb discapacitat certificada a la UAB. Les dades han estat elaborades per l'Observatori per a la Igualtat de la UAB a partir de la informació facilitada per l'Oficina de Gestió de la Informació de la UAB. Per aquest motiu, únicament es pot accedir a la informació relativa a les persones que disposen de certificat i que n'han informat la Universitat. Aquest fet comporta que no s'hi incorporin totes les persones que, malgrat patir algun tipus

de discapacitat o trastorn que dificulta l'estudi o el treball, no tenen un reconeixement de la institució, sigui perquè no arriben al grau mínim de discapacitat o perquè aquesta encara no està reconeguda com a tal. Per tant, les dades que es presenten en aquest apartat fan referència exclusivament a les persones amb discapacitat certificada que han notificat la seva situació a la Universitat. Tot i que es tracta d'una caracterització parcial, s'ha considerat que aporta evidència empírica per dibuixar l'estat de la qüestió.

L'apartat s'ha estructurat segons els tres col·lectius que configuren la comunitat universitària: alumnat, professorat i personal d'administració i serveis. Per a cadascun d'aquests grups es presenta una taula resum dels trets característics i en relació amb els aspectes fonamentals de la seva activitat. S'hi mostren les diferències entre el col·lectiu amb discapacitat i el conjunt de la població. A més d'aquest resum comparatiu, també es fa una aproximació als perfils majoritaris.

4.1. Alumnat

En el cas de l'alumnat, les persones registrades amb discapacitat certificada són 319, que representen el 0,85 % del total. Pel que fa al perfil sociològic, s'observa que les dones són majoria, tot i que la proporció és lleument inferior a la que es dona en el conjunt d'estudiants. Com a la resta de col·lectius, PDI i PAS, l'edat mitjana de les persones amb discapacitat és superior a la mitjana de la UAB. La distribució de l'alumnat amb discapacitat per àmbit de coneixement es caracteritza, en comparació amb la totalitat, per la baixa presència en les disciplines de ciències experimentals i enginyeries. En contrast, la seva presència és lleugerament superior a ciències de la salut i ciències socials i jurídiques. En tot cas, s'observa que es manté la segregació per gènere en la distribució de l'alumnat amb discapacitat segons àmbit de coneixement.

Fitxa I. Descripció de l'alumnat. Curs 2015-2016

Descripció	Estudiants amb discapacitat	UAB
Nombre	319	37.201
Proporció de dones	52,35 %	59,03 %
Edat mitjana	31 anys	24 anys
Àmbit de coneixement	42,01 % ciències socials i jurídiques	38,85 % ciències socials i jurídiques

Taula 1. Distribució de l'alumnat per sexe i àmbit de coneixement. Curs 2015-2016

Àmbit coneixement	Persones amb discapacitat			UAB		
	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)
Arts i humanitats	48,00	52,00	75	63,97	36,03	6.084
Biociències	40,00	60,00	5	65,81	34,19	2.214
Ciències	26,67	73,33	15	42,19	57,81	3.837
Ciències de la salut	71,05	28,95	76	71,59	28,41	7.663
Ciències socials i jurídiques	52,24	47,76	134	61,06	38,94	14.452
Enginyeries	7,14	92,86	14	17,72	82,28	2.591
Total	52,35	47,65	319	59,03	40,97	37.201

Taula 2. Distribució per sexe i tipus de titulació. Curs 2015-2016

Àmbit coneixement	Persones amb discapacitat			UAB		
	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)	Dones (%)	Homes (%)	Total (n)
Doctorat	44,44	55,56	27	56,1	43,9	5.192
Grau	54,75	45,25	263	59,1	40,9	27.316
Llicenciatura	33,33	66,67	3	47,0	53,0	117
Màster	38,46	61,54	26	59,1	40,9	3.169
Programa internacional / interuniversitari	—	—	—	68,9	31,1	1.407
Total	52,4	47,6	319	59,0	41,0	37.201

4.2. Personal acadèmic

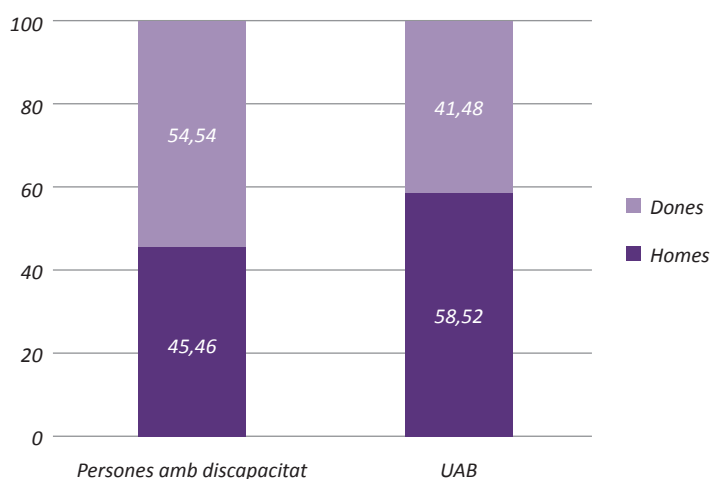
En el cas del personal acadèmic, destaca el baix nombre de persones amb discapacitat que han presentat el certificat a l'Àrea de Gestió i Administració de Recursos Humans: 33 persones, 18 dones i 15 homes (d'un total de 3.517 persones), la qual cosa representa el 0,93 % del personal acadèmic. A més, s'observa que la majoria presenta una discapacitat moderada (grau d'entre el 33 % i el 64 %). En comparació amb el global de PDI, les dades apunten que el personal acadèmic amb discapacitat té més presència en la categoria de professorat titular d'universitat i una mitjana lleugerament superior de trams de recerca reconeguts. Ambdós fets es poden explicar per una edat més elevada que la del conjunt. Altrament, cal destacar que, a diferència de la situació de conjunt del PDI, es tracta d'un col·lectiu més feminitzat i amb més presència en l'àmbit de les ciències de la salut.

Fitxa 2. Descripció del personal acadèmic amb discapacitat. Curs 2015-2016

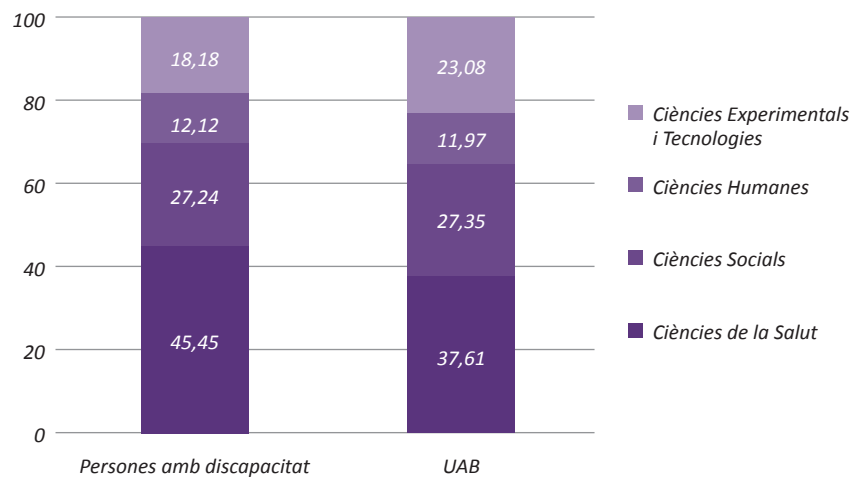
Descripció	Persones amb discapacitat	UAB
Nombre	33	3.517
Proporció de dones	54,54 %	41,48 %
Edat mitjana	53	46
Àmbit de coneixement	45,45 % ciències de la salut	32,58 % ciències socials
Categories laborals més representatives	36,36 % professors titulars 48,48 % associats	23,17 % professors titulars 48,31 % associats i associats mèdics
Mitjana de trams de recerca reconeguts	3,06	2,88

Nota: pel que fa al personal acadèmic de la UAB, no s'ha tingut en compte el personal investigador en formació.

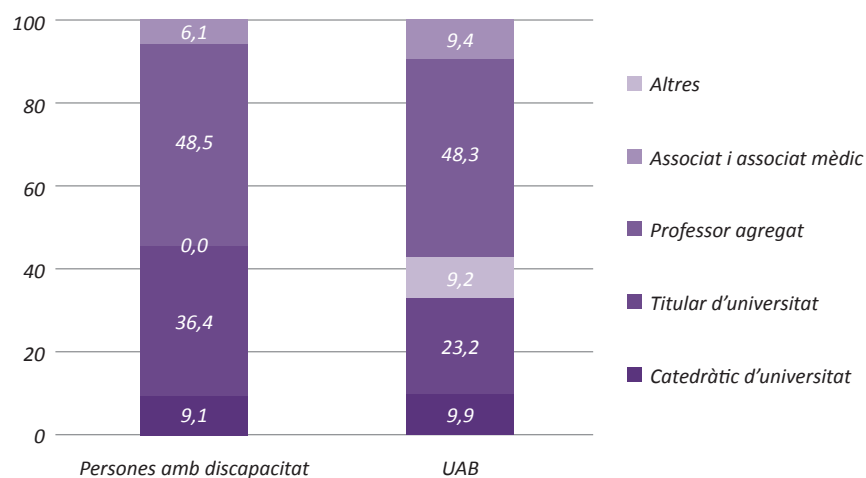
Descripció	UAB	Catalunya
Grau de discapacitat	84,85 % amb un grau de discapacitat d'entre el 33 % i el 64 %	58,98 % amb un grau de discapacitat d'entre el 33 % i el 64 %

Gràfic 1. Distribució per sexe del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

Gràfic 2. Distribució per àmbit de coneixement del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

Gràfic 3. Distribució per categoria del personal docent i investigador. Curs 2015-2016

4.3. Personal d'administració i serveis

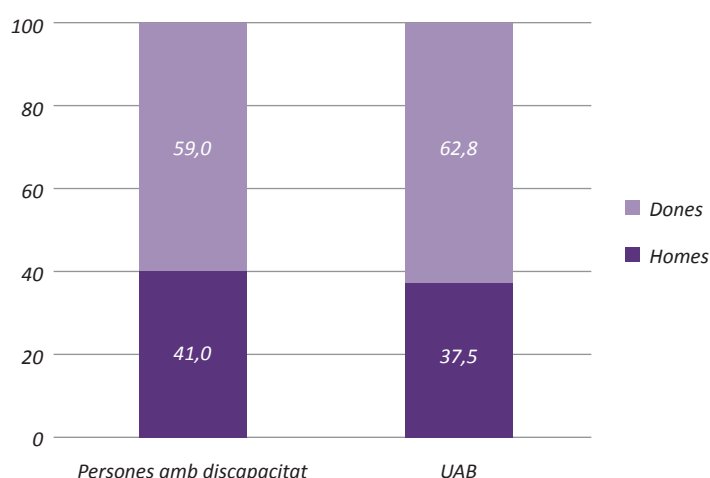
En el cas del personal d'administració i serveis amb discapacitat, com en el conjunt del PAS, la majoria són dones. Pel que fa a la distribució per categories laborals, la població amb discapacitat es concentra majoritàriament en la d'administratiu i auxiliar de serveis, la qual cosa indica que, a diferència del professorat, està sobrerrepresentada en les categories laborals més baixes. Respecte al grau de discapacitat, el 83,6 % presenta un grau de discapacitat certificada moderada (d'entre el 33 % i el 64 %). En aquest cas, el PAS amb discapacitat representa un 2,6 % del total del PAS de la UAB.

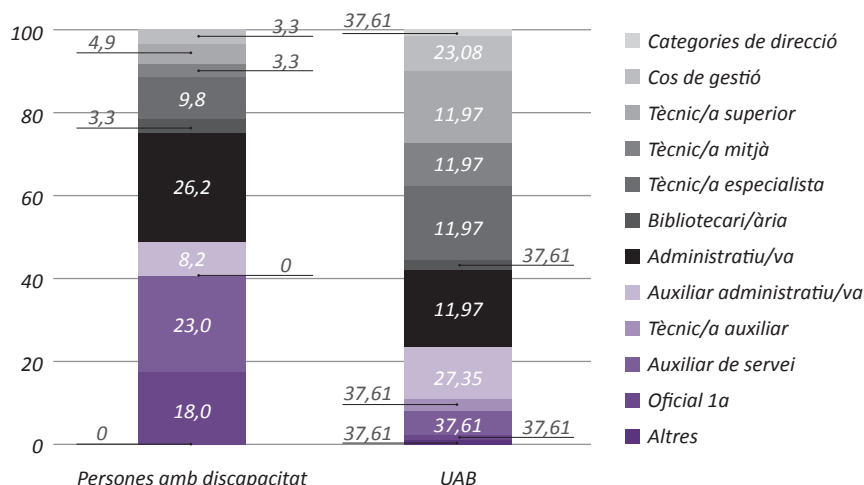
Taula 3. Descripció del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

Descripció	Persones amb discapacitat	UAB
Nombre	61	2.343
Proporció de dones	59,01 %	62,48 %
Edat mitjana	47	44
Categories laborals més representatives	26,23 % administratiu 22,95 % auxiliars de serveis	18,44 % administratius 17,67 % tècnics especialistes 17,29 % tècnics superiors

Descripció	UAB	Catalunya
Grau de discapacitat	83,61 % amb un grau de discapacitat d'entre el 33 % i el 64 %	58,98 % amb un grau de discapacitat d'entre el 33 % i el 64 %

Gràfic 4. Distribució per sexe del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

Gràfic 5. Distribució per categoria laboral del personal d'administració i serveis. Curs 2015-2016

5. Principals resultats de l'avaluació del grau d'implementació del I PAD (2011-2015)

Aquest apartat presenta els resultats de l'avaluació del grau d'implementació de les mesures que inclou el I PAD a fi de presentar les evidències empíriques que s'han considerat per al disseny i la discussió de les mesures que integra el II PAD.

L'avaluació esmentada s'inicia el 2016 i s'allarga fins a final del 2017, motiu pel qual es presenten dades referents a ambdós anys. Aquesta es fa segons dues estratègies metodològiques: d'una banda, una aproximació quantitativa a partir d'un conjunt d'indicadors i, de l'altra, una aproximació qualitativa basada en la valoració del col·lectiu amb discapacitat certificada de la UAB. En relació amb els indicadors quantitatius, el grau d'aplicació de cadascuna de les mesures s'ha obtingut a partir de diverses fonts d'informació segons el tipus d'acció: anàlisi del contingut de documents, publicacions i webs; observació d'edificis i espais del campus, i a través de les fitxes elaborades pels mateixos agents implicats en l'aplicació del Pla. Pel que fa a l'aproximació qualitativa, s'ha fet una enquesta amb l'objectiu de mesurar el grau d'aplicació d'una part important de les mesures des del punt de vista de la percepció i la vivència de les persones amb discapacitat. En aquest sentit, les mesures que s'han considerat han estat aquelles que promouen, vetllen o garanteixen el desenvolupament sense dificultat de l'activitat quotidiana d'aquest col·lectiu dins del campus de la UAB. Així mateix, s'ha volgut mesurar el grau de coneixement d'aquest col·lectiu en relació amb els seus drets i les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat. A més, la informació obtinguda a partir de l'enquesta també ha permès detectar necessitats i mancances, la correcció de les quals s'ha proposat d'incorporar en el segon pla d'acció.

Així, doncs, l'avaluació que es presenta a continuació pren com a objecte d'anàlisi les accions que inclou el I PAD que, com mostra la taula següent, preveia set eixos a partir dels quals es distribuïen 32 mesures. El conjunt d'aquestes mesures inclou accions per donar a conèixer les necessitats derivades d'una situació de discapacitat entre la comunitat universitària; accions per augmentar i desenvolupar l'autonomia personal de les persones amb discapacitat amb la finalitat d'ampliar-ne els drets; accions dirigides a garantir l'accés al treball i el compliment dels mínims legals que s'imposen des del marc normatiu vigent en el moment de l'elaboració del Pla; i mesures específiques per millorar la mobilitat i l'accessibilitat a l'entorn universitari. Si bé el conjunt d'aquestes mesures s'estructura en set eixos en el I PAD, per fer-ne l'avaluació s'ha decidit reorganitzar i reduir el nombre d'àmbits a quatre eixos, seguint les línies d'actuació política proposades pel II PAD.

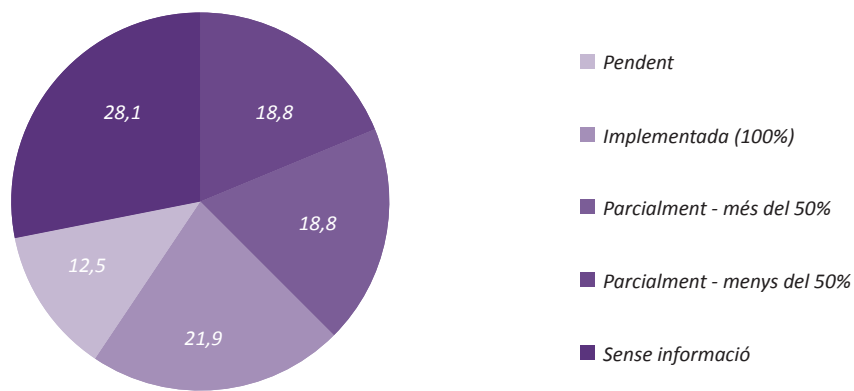
Eixos		Nombre d'accions
Segon pla d'acció	Primer pla d'acció	
Eix 1. Visibilització i sensibilització	Eix 1. Sensibilització i creació d'un estat d'opinió	5
	Eix 3. Contingut de la docència i de la recerca	9
Eix 2. Accessibilitat i mobilitat	Eix 2. L'accessibilitat universal a la Universitat	
Eix 3. Desenvolupament de l'activitat: estudi, treball i promoció	Eix 4. Serveis	2
	Eix 5. Condicions de desenvolupament de l'activitat	
	Eix 6. Accés al treball i a la promoció professional	3
Eix 4. Política universitària i marc organitzatiu	Eix 7. Política universitària i marc organitzatiu	5
Total		32

5.1. Avaluació del grau d'implementació del I PAD (2011-2015)

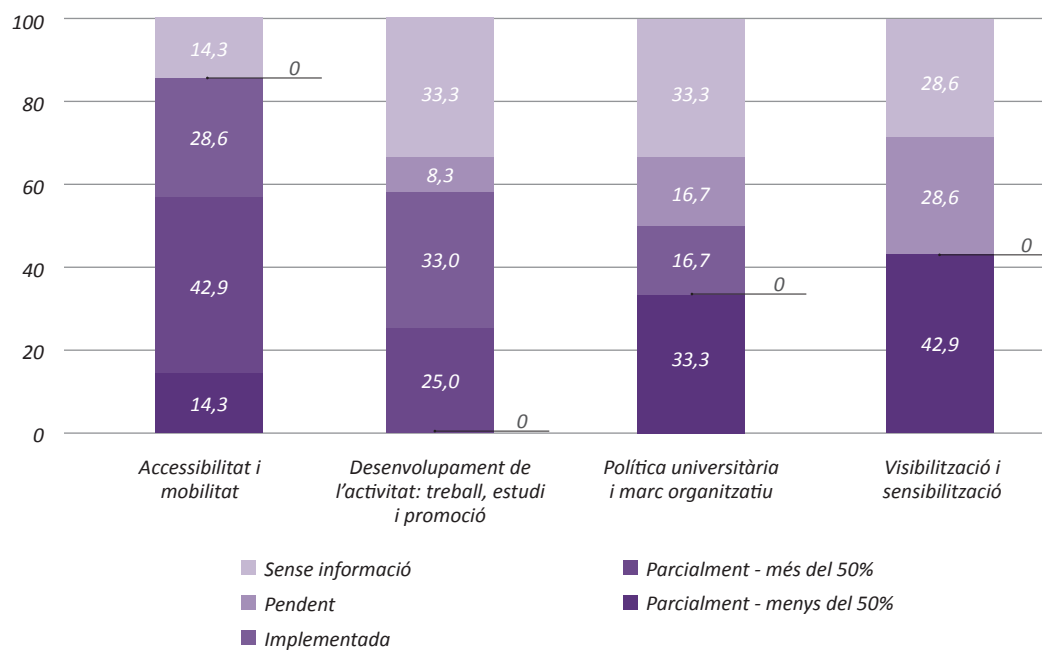
L'avaluació del grau d'implementació del I PAD (2011-2015) mostra, en termes generals, que el 21,9 % de les mesures s'han implementat, el 37,6 % s'han aplicat de manera parcial i el 12,5 % han quedat totalment pendents. Cal destacar que per al 28,1 % de les mesures no es disposa de la informació necessària per poder estimar-ne el grau d'implementació.

Si es consideren les dades per àmbits d'actuació, s'observa que per a la major part dels eixos les mesures estan implementades i en curs. A grans trets, es comprova que l'eix «Desenvolupament de l'activitat» és el que presenta el nombre més gran de mesures implementades, que suposen el 33 %. Contràriament, l'eix «Visibilització i sensibilització» és el que presenta la proporció més elevada d'accions pendents de desenvolupar, el 28,6 %. I l'eix «Accessibilitat i mobilitat» és el que presenta el nombre més gran de mesures que s'han aplicat amb un grau superior al 50 %, el 43 % de mesures.

Gràfic 6. Grau d'implementació de les mesures del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB (%)

Gràfic 7. Grau d'implementació de les mesures del Pla d'acció per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat a la UAB segons àmbit o eix d'actuació (%)

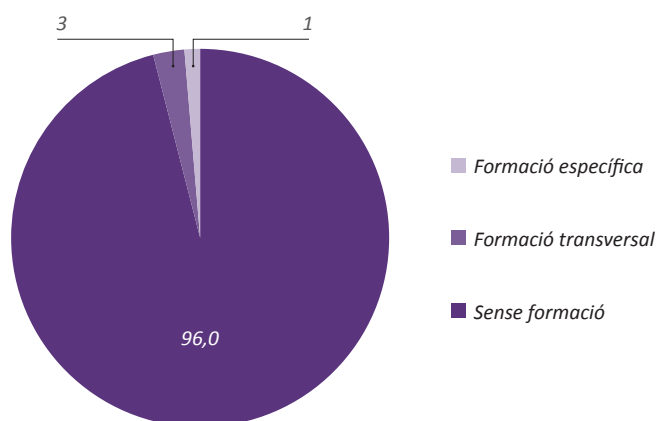

En relació amb el detall de l'avaluació, a continuació es presenten, breument, els principals resultats organitzats segons els àmbits d'actuació.

5.1.1. Visibilització i sensibilització

En primer lloc, cal destacar la necessitat de mantenir la mesura encaminada a fomentar l'associacionisme intern a la UAB entre persones amb discapacitat, atès que en l'actualitat l'únic col·lectiu que hi havia ha desaparegut. En segon lloc, destaca especialment la necessitat de continuar treballant per la incorporació de la discapacitat en la docència i la recerca, així com en la formació del personal treballador. En aquest sentit s'observa, per exemple, que de l'any 2010 al 2015, d'una mostra de 75 accions formatives (d'un total de 141), només el 4 % abordaven la discapacitat.

Gràfic 8. Formacions amb contingut en matèria de discapacitat del 2010 al 2015

Font: la informació s'ha extret de les memòries dels plans de formació de les unitats corresponents de la UAB, del 2010 al 2015; cal mencionar que per a l'any 2012 no s'ha trobat cap informació sobre la formació del personal docent investigador.

En relació amb la docència i per al curs 2015-2016, s'ha detectat que es van oferir vuit assignatures específiques (el títol contenia un descriptor relacionat amb la discapacitat), xifra que representa només el 0,28 % del total d'assignatures de grau i màster oficial. Els graus de Primària i Educació Infantil són els que concentren més assignatures, tres i quatre respectivament, i tres d'aquestes les comparteixen; Educació Social i Psicologia n'ofereix una. Pel que fa als màsters, només dos n'ofereixen, el màster universitari de Psicologia General Sanitària i el màster universitari de Psicopedagogia, una cadascun.

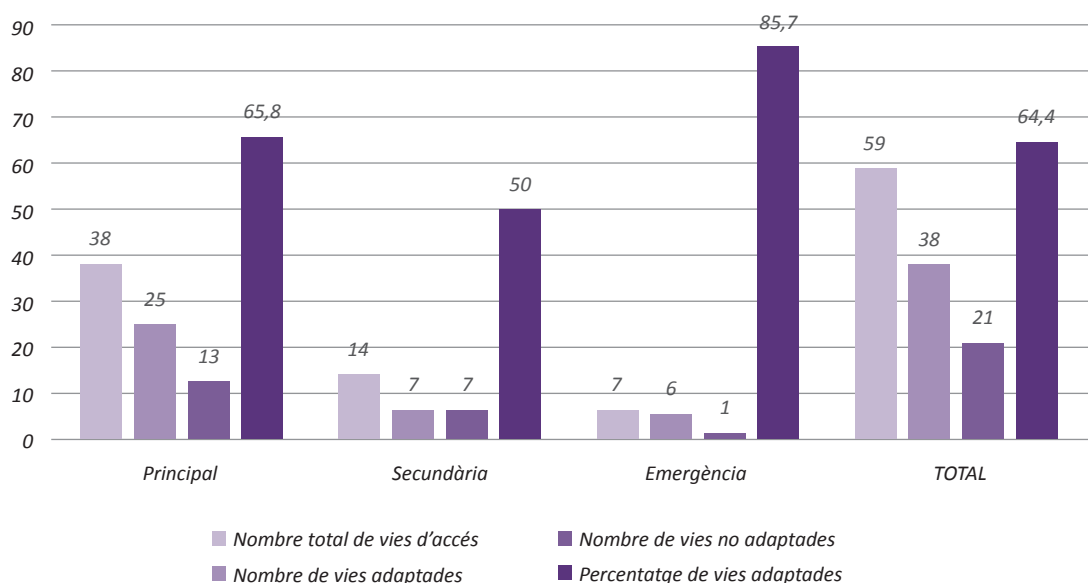
Pel que fa a la recerca i en el mateix curs, s'han identificat dos convenis i dos projectes de recerca en matèria de discapacitat vigents, el 0,52 % i el 0,26 % respectivament. En el cas dels convenis, la temàtica gira entorn de la inserció i la integració laboral de les persones amb discapacitat. En relació

amb els projectes, aquests se centren en la millora de la comunicació com a mitjà per a la integració educativa i la inclusió social de les persones amb necessitats especials, i l'anàlisi de l'audiodescripció.⁵

5.1.2. Accessibilitat i mobilitat

A partir de l'observació dels espais i els edificis de la UAB, es posa de manifest la manca de senyalització en general. Més concretament, s'apunta la manca de senyalització de les vies d'accés adaptades i dels recorreguts més ràpids, tant pel que fa a la mobilitat al campus com dins dels edificis: 0 % de senyalització de recorreguts més ràpids per arribar als edificis més importants del campus; 1 % de senyalització de recorreguts més ràpids per arribar als diferents llocs dins els centres docents, el Rectorat i l'Escola de Postgrau i Escola de Doctorat; 10,6 % de senyalització de vies d'accés adaptades (rampes i ascensors) i serveis (WC adaptat) dins dels centres docents, el Rectorat i l'Escola de Postgrau i Escola de Doctorat.⁶

Gràfic 9. Descripció dels accessos als edificis, centres docents i altres (centres docents, Rectorat i Escola de Postgrau i Escola de Doctorat) de 2016

Font: dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats.

Nota: s'ha considerat que un accés està degudament adaptat si les portes i les rampes compleixen els requisits establerts per garantir l'accés d'una persona amb mobilitat reduïda (Javier García Milá, 2005, *Manual para un entorno accesible*. Ministeri de Treball i Assumptes Socials). Cal mencionar que cap senyalització externa de la UAB observada incorpora el llenguatge braille.

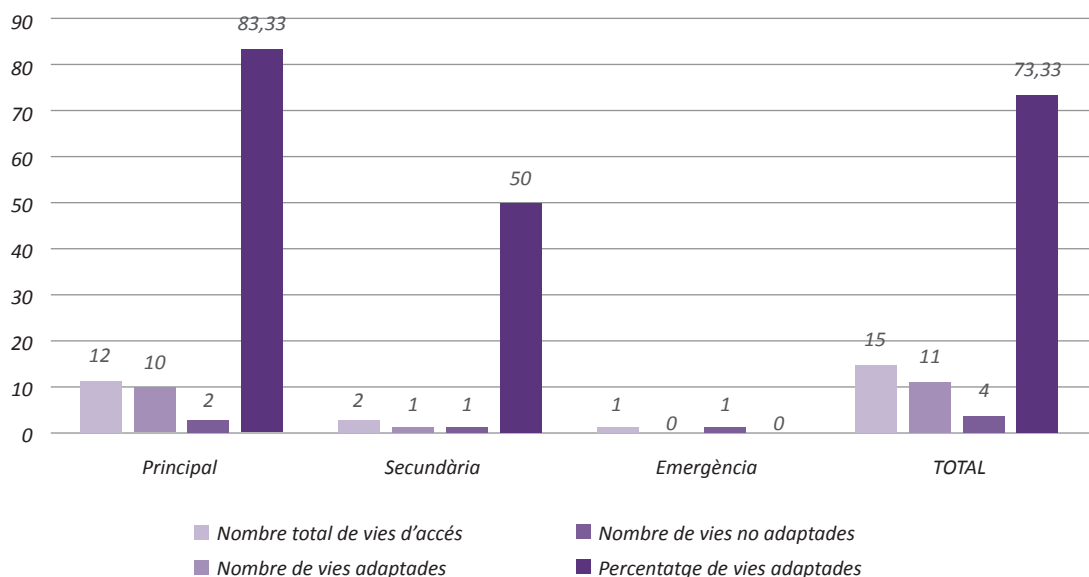
⁵ Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'OGID-UAB. Curs 2015-2016.

⁶ Font: dades pròpies obtingudes de l'observació dels espais exteriors i dels edificis de la UAB considerats. 2016.

Un altre aspecte que cal considerar són els accessos als edificis. Pràcticament a tots els centres docents les persones amb mobilitat reduïda poden accedir i arribar a tots els espais. Únicament s'ha observat que cap dels dos accessos de la Facultat d'Economia i Empresa estan adaptats, i que hi ha zones que queden inaccessibles a les facultats de Ciències de l'Educació, Ciències de la Comunicació i Ciències i Biociències.

De la mateixa manera, quasi totes les biblioteques i serveis propis de la UAB tenen vies d'accés adaptades per a les persones amb mobilitat reduïda, amb l'excepció de l'accés a la Biblioteca de Medicina. Pel que fa a la mobilitat interna dels edificis considerats, s'han observat espais que queden inaccessibles a la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats, a la Biblioteca de Ciències i Tecnologia, i a la Biblioteca de Ciències Socials.

Gràfic 10. Descripció dels accessos a les biblioteques i als serveis propis de la UAB, 2016

Font: dades pròpies obtingudes de l'observació dels edificis considerats.

Nota: s'ha considerat que un accés està degudament adaptat si les portes i les rampes compleixen els requisits establerts per garantir l'accés d'una persona amb mobilitat reduïda (Javier García Milá, 2005, *Manual para un entorno accesible*. Ministeri de Treball i Assumptes Socials). Cal mencionar que cap senyalització externa de la UAB observada incorpora el llenguatge braille.

Com mostren les dades presentades, pràcticament tots els edificis, espais externs i interns del campus i serveis són accessibles. Aquesta garantia d'accessibilitat posa de manifest el compromís que la Universitat va adoptar amb l'aprovació el 2006 del Pla estratègic d'accessibilitat i la constitució de la Taula de Mobilitat de la UAB. Aquest pla es considera l'eina que defineix la política sectorial de la Universitat en matèria de mobilitat i accessibilitat, i la Taula, l'òrgan de participació de referència per desenvolupar-lo.

Un dels objectius estratègics clau del Pla, en concret la línia estratègica 4, és maximitzar l'accessibilitat de totes les persones usuàries, tenint en compte les possibles dificultats de mobilitat. Des del 2008, la UAB disposa també d'una altra eina, el Pla de mobilitat de la UAB, que recull de manera més exhaustiva les temàtiques relatives a l'accessibilitat física per a les persones amb mobilitat reduïda.

Aquest eix d'actuació també inclou l'accessibilitat als diferents portals web de la UAB, aspecte que s'ha analitzat en aquesta avaluació seguint els criteris WCAG 2.0.⁷ Segons aquests paràmetres analítics, els webs de les facultats i els centres docents presenten una nota mitjana de 6,17 sobre 10. De manera més detallada, les puntuacions més baixes quant a l'accessibilitat corresponen a aquelles facultats que encara mantenen el format web antic. Per contra, les facultats que ja han actualitzat el seu portal web al nou format de la UAB presenten una nota mitjana d'accessibilitat superior; per exemple, la Facultat de Biociències o la Facultat de Comunicació, aquesta última amb la puntuació més alta, de 7,1. S'observa, per tant, una millora quant a aquest aspecte. Respecte a la pàgina d'inici del web de la UAB, aquesta presenta una nota mitjana de 6,45.

5.1.3. Desenvolupament de l'activitat

Pel que fa a les mesures vinculades a l'eix «Desenvolupament de l'activitat», tot i que no s'ha rebut informació de la totalitat dels òrgans implicats en l'execució, les respostes obtingudes i la informació rebuda des del programa PIUNE (Servei d'Atenció a la Discapacitat de la Fundació Autònoma Solidària) permeten afirmar que en la major part dels casos es cobreixen les necessitat específiques educatives de l'alumnat. Per aconseguir-ho, ha estat cabdal la col·laboració activa del professorat. En aquest sentit, cal explicitar que tots els centres docents de la UAB disposen d'una persona tutora per a l'alumnat amb discapacitat o d'una persona de referència per a aquests casos. A continuació, es relaten les accions que aquesta col·laboració permet.

Durant el curs 2016-2017, el PIUNE va atendre un 40 % del total de l'alumnat amb discapacitat i trastorns de l'aprenentatge de la UAB (251 persones) en relació amb diferents aspectes. Aquesta atenció es va concretar en:

- a) Elaboració de 242 informes de recomanacions pedagògiques dirigides al professorat per tal d'assegurar el desenvolupament sense dificultat de l'alumnat (limitacions, recomanacions metodològiques i d'avaluació).
- b) Realització de 764 tutories individuals.
- c) 644 adaptacions a les proves d'avaluació.
- d) Gestió del servei d'interprets de llengua de signes (cooperativa APSO). Tres estudiants (1.343 hores de suport amb l'interpret de llengua de signes).

⁷ Per a més detall dels resultats podeu consultar l'informe *Diagnosi per a l'elaboració del segon pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB*. A l'annex 5 del mateix document s'expliquen les pautes i els criteris WCAG 2.0 utilitzats per a l'anàlisi de l'accessibilitat dels diferents webs de la UAB.

- e) Realització de 1.506 desplaçaments, 38 d'ús esporàdic i 8 d'ús regular, a través de la unitat mòbil, que ofereix el servei d'acompanyament en transport adaptat, acompanyaments a peu dins dels itineraris del campus, suport en l'accessibilitat o detecció de les barreres arquitectòniques.
- f) A través de la unitat tecnològica, realització de 181 actuacions per a 11 persones usuàries del servei per facilitar-los l'accés a la informació i la comunicació: escaneigs, cabines, digitalització de documents, préstec de materials i assessorament tecnològic, entre d'altres.

A més de les accions anteriors, el PIUNE va facilitar 44 llicències en préstec del programa ClaroRead,⁸ amb la qual cosa s'amplia el perfil de l'alumnat beneficiari, va dur a terme accions de formació i sensibilització i va posar en marxa la vuitena edició de la convocatòria de Beques Impuls, en la qual es van atorgar vuit de les nou sol·licituds presentades.

També cal fer menció del programa UAB Impuls, que ofereix el PIUNE juntament amb el Servei d'Ocupabilitat i que té com a objectiu facilitar la inserció en el mercat de treball d'estudiants i titulats de la UAB amb discapacitat o en situació de risc d'exclusió social. En aquest sentit, es van dur a terme activitats d'orientació professional grupals específiques per a aquest col·lectiu amb professionals experts, a part de fer-los participants de la resta d'activitats desenvolupades pel Servei d'Ocupabilitat. A més, a través d'aquest programa, es va col·laborar en la gestió de la I Convocatòria del Programa de Beques de la Fundación ONCE–CRUE. Finalment, el Servei d'Ocupabilitat de la UAB, en col·laboració amb el PIUNE–Fundació Autònoma Solidària (FAS), va definir i planificar les activitats d'orientació professionals per al col·lectiu amb necessitats específiques.

En relació amb el personal treballador amb discapacitat, només es disposa de la informació facilitada per quatre centres docents, en la qual s'afirma que sempre s'actua aplicant les recomanacions que s'especifiquen en els informes emesos per l'Àrea de Prevenció i Assistència respecte de la situació individual de cada cas, i aplicant la normativa vigent i les mesures del Pla vinculades a aquest aspecte.

5.1.4. Política universitària i marc organitzatiu

Finalment, de l'eix «Política universitària i marc organitzatiu» destaca, en relació amb l'alumnat, l'aprovació el 2011 d'un text refós de diverses normatives aplicables a l'alumnat i en el qual es recullen part de les disposicions del Reglament d'igualtat d'oportunitats per a persones amb necessitats específiques. Pel que fa al personal treballador, cal fer menció que, en la modificació dels criteris de prioritització de les places de catedràtic o catedràtica d'universitat i les d'agregat o agregada, acord aprovat per Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017, s'incorpora per primera vegada la reserva d'una plaça per a persones amb discapacitat igual o superior al 33 % per cada 35 places.

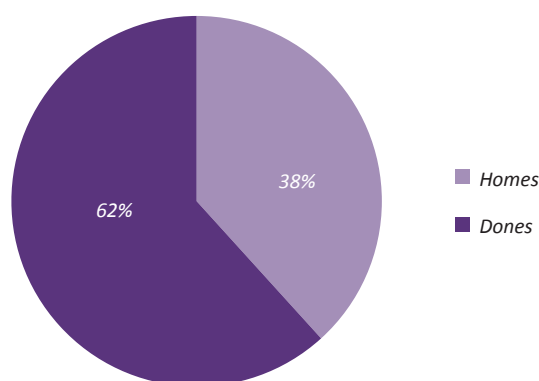
⁸ ClaroRead és un lector de textos que reproduïx qualsevol document que tinguem a l'ordinador. Aquest programari està destinat a ajudar aquelles persones que tenen alguna dificultat en la lectura o l'escriptura.

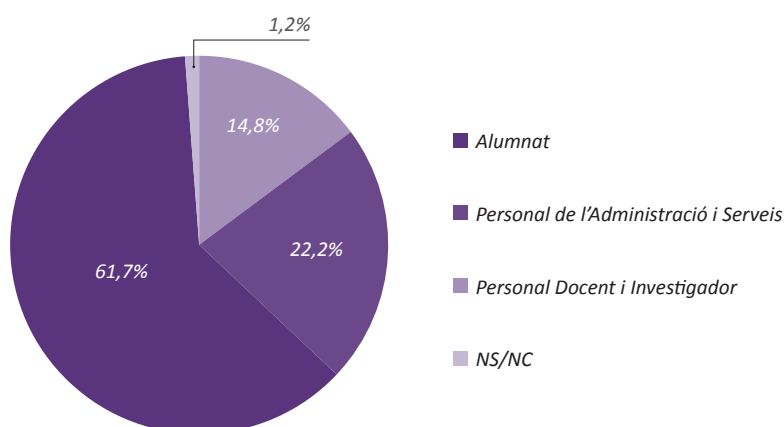
5.2. Valoració del col·lectiu amb discapacitat

Aquest apartat presenta els principals resultats sobre la valoració que el col·lectiu de persones amb discapacitat fa en relació amb el grau d'aplicació de bona part de les mesures que preveu el I PAD de 2011-2015. Les dades s'han recollit a través d'una enquesta estructurada en cinc apartats: 1) coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat; 2) accés i mobilitat dins el campus; 3) mobilitat dins els edificis; 4) entorn virtual i accés a la informació; i 5) desenvolupament de l'activitat.

Pel que fa a la caracterització de les persones que configuren la mostra, el nivell de resposta inclou 81 casos del total de 413 persones amb discapacitat certificada registrades a la UAB (un 19,6 %). Com es pot veure en els gràfics i la taula següents, la major part de les persones que han contestat el qüestionari són dones (el 61,7 %), el col·lectiu amb més pes és l'alumnat (el 61,7 %) i l'edat mitjana se situa en 37 anys. Si es consideren les dades de la població, s'observa que hi ha una sobrerrepresentació del grup de dones, de 6 punts aproximadament, així com del professorat i del personal d'administració i serveis, que se situa 7 punts per sobre (en la població representen el 7,9 % i el 14,7 % respectivament), mentre que l'alumnat representa el 77,2 %.

Gràfic II. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per sexe. Mostra. 2017

Gràfic 12. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per col·lectiu. Mostra. 2017**Taula 4.** Mitjana d'edat de les persones amb discapacitat de la UAB per col·lectiu. Mostra. 2017

Col·lectiu	Mitjana	n	Desviació estàndard
Personal docent i investigador	45,09	11	13,524
Personal d'administració i serveis	49,24	17	7,058
Alumnat	30,57	49	12,179
Total	36,77	77	14,064

Nota: no es disposa de la informació de quatre casos.

En relació amb el grau i el tipus de discapacitat, la major part afirma que té un grau de discapacitat reconeguda moderada (d'entre el 33 % i el 49 %), el 66,7 %. La meitat de les persones participants en l'enquesta manifesten que tenen una discapacitat de tipus físic, concretament el 50,6 %. Les persones amb discapacitat auditiva representen el 12,3 % i les persones amb discapacitat agrupada sota el concepte de *trastorn mental*, el 8,6 %. Cal mencionar que en aquest aspecte es donen certes diferències per sexe, edat i col·lectiu. Si bé el tipus de discapacitat majoritària és la física, en el cas de les dones aquesta representa el 44 % i se situa 6 punts per sota, mentre que se situen per sobre de la proporció total (en 4 punts) en la discapacitat de tipus auditiu i en la de trastorn mental, tot i que aquestes diferències no són importants. En relació amb l'edat, cal destacar que per a l'interval d'edat de 26 a 35 i de 36 a 45 anys el trastorn mental és un tipus de discapacitat més comú que per a la resta i el seu pes se situa per damunt de la tendència general, en 21 i 8 punts respectivament. També és un tipus de discapacitat que es manifesta únicament en l'alumnat. Finalment, cal mencionar que el 75 % del professorat que hi ha participat presenta una discapacitat de tipus físic, mentre que en el cas del

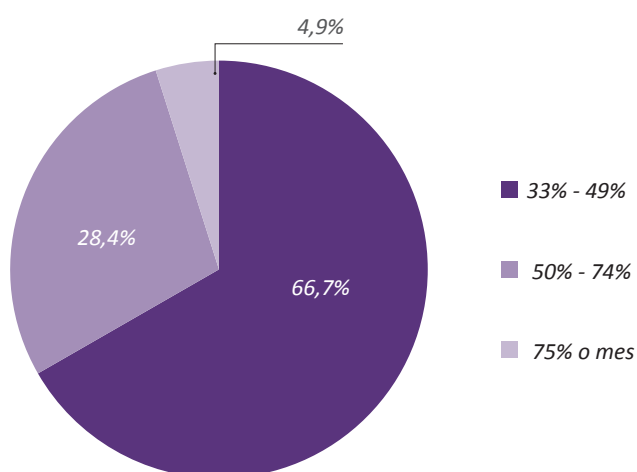
personal d'administració i serveis la múltiple és més freqüent que per a la resta i se situa 15 punts per sobre del total.⁹

Taula 5. Distribució de les persones amb discapacitat de la UAB per tipus de discapacitat. Mostra. 2017

Tipus de discapacitat	n	%	% vàlid	% acumulat
Auditiva	10	12,3	12,3	12,3
Física	41	50,6	50,6	63
Física i orgànica	2	2,5	2,5	65,4
Física i trastorn alimentari	2	2,5	2,5	67,9
Física i visual	3	3,7	3,7	71,6
Intel·lectual	1	1,2	1,2	72,8
Múltiple	3	3,7	3,7	76,5
Orgànica	5	6,2	6,2	82,7
Trastorn alimentari	1	1,2	1,2	84
Trastorn d'aprenentatge	1	1,2	1,2	85,2
Trastorn mental	7	8,6	8,6	93,8
Visual	5	6,2	6,2	100
Total	81	100	100	

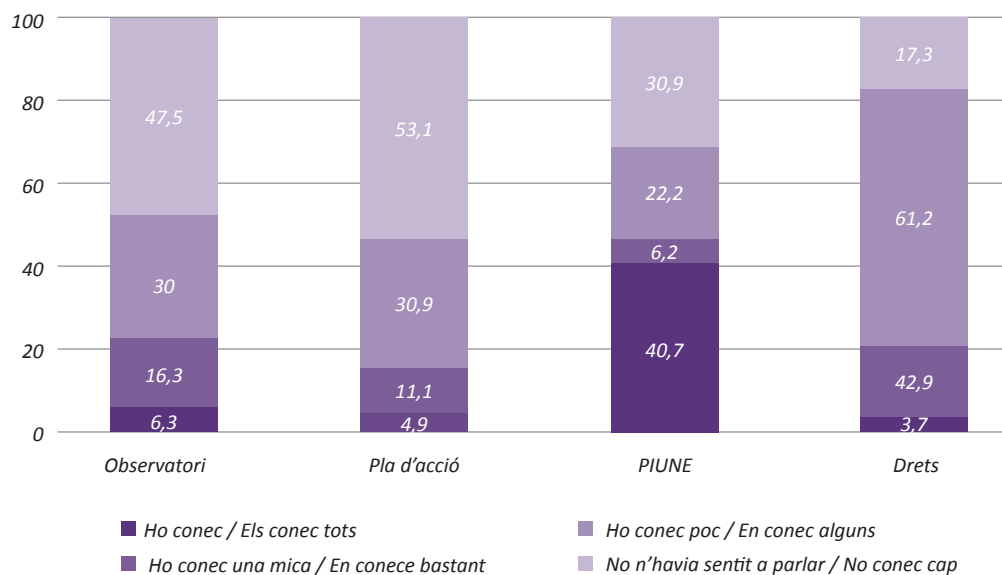
⁹ Per a més detall, vegeu les taules 1, 2 i 3 de l'annex 8 de l'informe *Diagnosi per a l'elaboració del segon pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB*.

Gràfic 13. Distribució de les persones amb discapacitat certificada de la UAB per grau de discapacitat reconegut.
Mostra. 2017

5.2.1. Coneixement de les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat

En relació amb les polítiques d'igualtat aplicades a la UAB i atenent només a les més generals, tal com es pot veure en el gràfic següent, la major part de les persones enquestades manifesten conèixer l'Observatori per a la Igualtat de la UAB, tot i que aquest coneixement no és gaire profund (el 52 % el coneix una mica o poc). El I PAD és desconegut per la majoria, mentre que el PIUNE, programa d'atenció per a les persones amb necessitats especials de la FAS, és àmpliament conegut. Pel que fa als drets, és l'aspecte més conegut, ja que el 82,7 % afirma tenir algun grau de coneixement dels seus drets. Cal mencionar, però, que aquest grau de coneixement no és gaire extens.

Gràfic 14. Grau de coneixement dels drets i les polítiques de la UAB en matèria de discapacitat. Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació.

Taula de freqüències del gràfic anterior

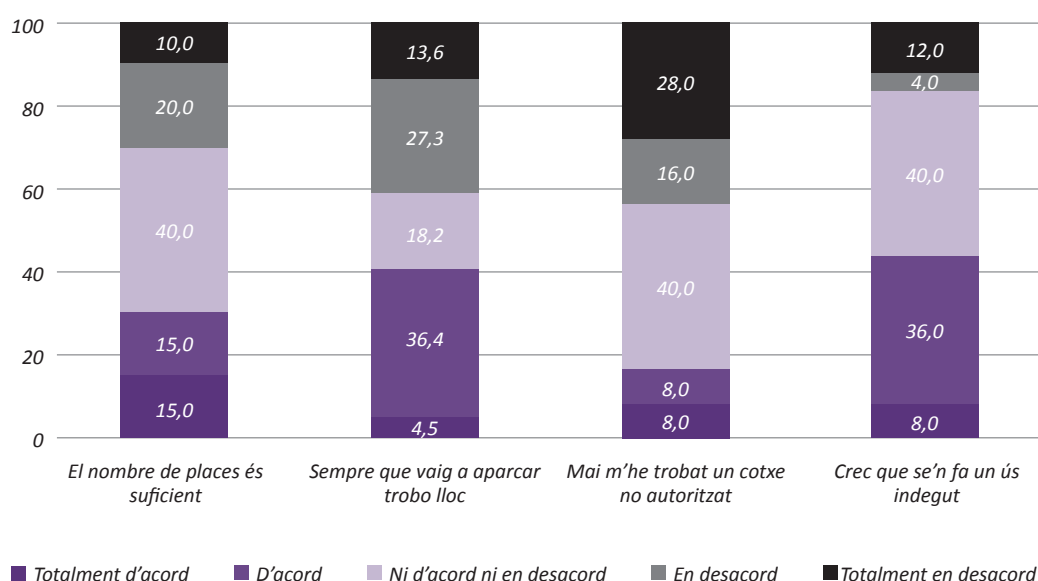
Aspecte valorat	Ho conec / Els conec tots	Ho conec una mica / En conece bastants	Ho conec poc / En conec alguns	No n'havia sentit a parlar / No en conec cap	NS/NC
Observatori per a la igualtat	5	13	24	38	1
Pla d'acció en matèria de discapacitat	4	9	25	43	—
PIUNE	33	5	18	25	—
Drets en matèria de discapacitat	3	14	50	14	—

5.2.2. Accés al campus i als edificis

Les percepcions entorn de diferents aspectes vinculats amb l'accés al campus i els diferents edificis de la UAB inclouen la valoració del grau d'adaptació dels accessos, el mitjà de transport utilitzat per arribar a la UAB i l'ús de les places d'aparcament reservades a les persones amb mobilitat reduïda. En aquest sentit, destaca la valoració entorn de l'ús i les necessitats de les places d'aparcament reservades al col·lectiu amb mobilitat reduïda. La majoria de les persones usuàries, el 44 %, consideren que es fa

un ús indegut de les places, sigui habitualment o esporàdicament. De fet, més del 40 % afirma que s'ha trobat cotxes no autoritzats aparcats en aquestes places. A més, una bona part dels participants creuen que les places reservades a la UAB són insuficients (30 %) i manifesten que no sempre troben lloc per aparcar (40,9 %).

Gràfic 15. Valoració entorn de les places d'aparcament reservades a les persones amb discapacitat de la UAB (%).
Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents.

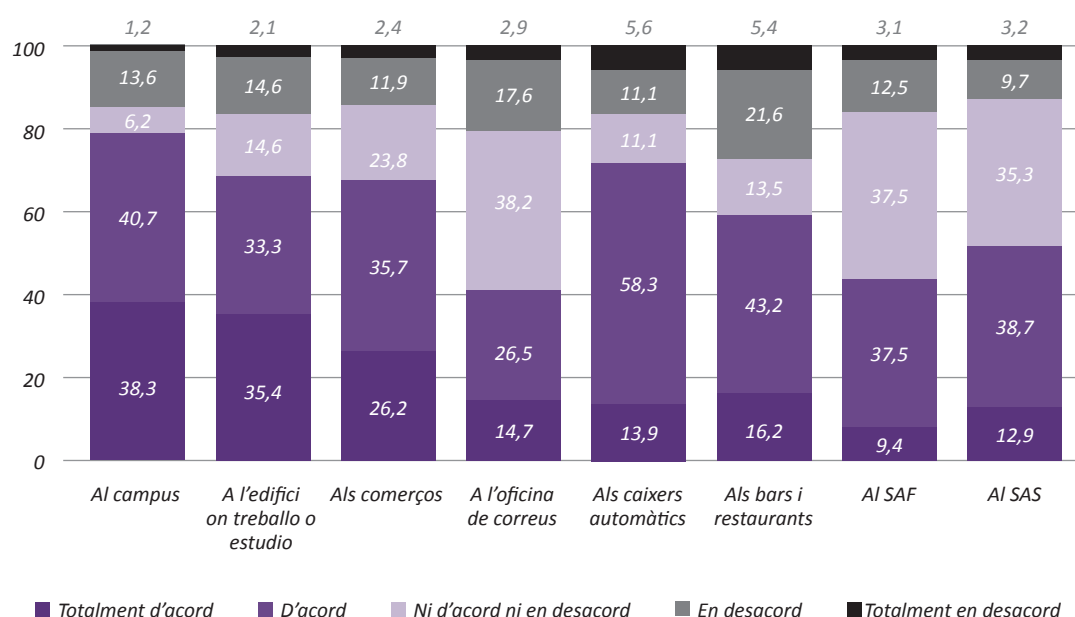
Taula de freqüències del gràfic anterior

Aspecte valorat	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
El nombre de places és suficient	3	3	8	4	2	61
Sempre que vaig a aparcar trobo lloc	1	8	4	6	3	59
Mai m'he trobat un cotxe no autoritzat	2	2	10	4	7	56
Crec que se'n fa un ús indegut	2	9	10	1	3	56

La resposta «No pertinent» fa referència a aquells casos que no requereixen places d'aparcament reservades per a les persones amb necessitats especials.

Si es consideren els comentaris¹⁰ fets en relació amb l'aparcament, s'assenyala la necessitat d'exercir més control de l'ús de les places reservades, de penalitzar-ne l'ús indegut i, especialment, d'ampliar en l'àmbit intern el dret a l'accés a aquestes places a aquelles persones que tenen una discapacitat però no compleixen els requisits per gaudir de l'ús d'aquest tipus de places, tot i que manifesten la dificultat que suposa no trobar aparcament a prop del lloc d'estudi o treball. Un altre element que cal destacar és la valoració en relació amb els accessos al campus i als edificis de la UAB. Com es pot veure en el gràfic següent, una part important de les persones enquestades afirmen que poden arribar al campus sense cap dificultat; el 79 % està d'acord i molt d'acord amb aquesta afirmació. Els casos que manifesten desacord fan referència sobretot a la manca o la deficiència del transport públic o a la no-adaptació d'aquest a les seves necessitats específiques.

Gràfic 16. Accés sense dificultat al campus i els edificis (%). Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents.

¹⁰ Per a més detall sobre els comentaris podeu consultar l'informe *Diagnosi per a l'elaboració del segon pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB* (<http://www.uab.cat/doc/diagnosi-PAD>).

Taula de freqüències del gràfic anterior

Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Al campus	31	33	5	11	1	
A l'edifici on treballa o estudio*	17	16	7	7	1	32
Als comerços	11	15	10	5	1	39
A l'oficina de correus**	5	9	13	6	1	45
Als caixers automàtics*	5	21	4	4	2	44
Als bars i restaurants	6	16	5	8	2	44
Al SAF	3	12	12	4	1	49
Al SAS	4	12	11	3	1	50

* Un cas sense informació (NS/NC).

** Dos casos sense informació (NS/NC).

La resposta «No pertinent» fa referència a aquells casos que no requereixen cap adaptació per accedir-hi o bé no utilitzen el servei.

De la mateixa manera, quan es requereix que els accessos als edificis estiguin adaptats, es considera que s'hi pot accedir sense dificultat. Aquesta tendència es dona tant en relació amb els edificis d'estudi o treball com amb la resta de locals del campus, com ara els comerços i els restaurants, el SAF o el SAS, tot i que per a aquests últims la proporció és més baixa. Les persones que han afirmat que es troben en certes dificultats fan referència a la manca de rampes en l'accés a l'edifici d'estudi o treball, i especialment en els obstacles trobats en el trajecte fins a arribar als edificis: excés d'escalas, poques rampes i baranes, escassa o mala senyalització, etc.

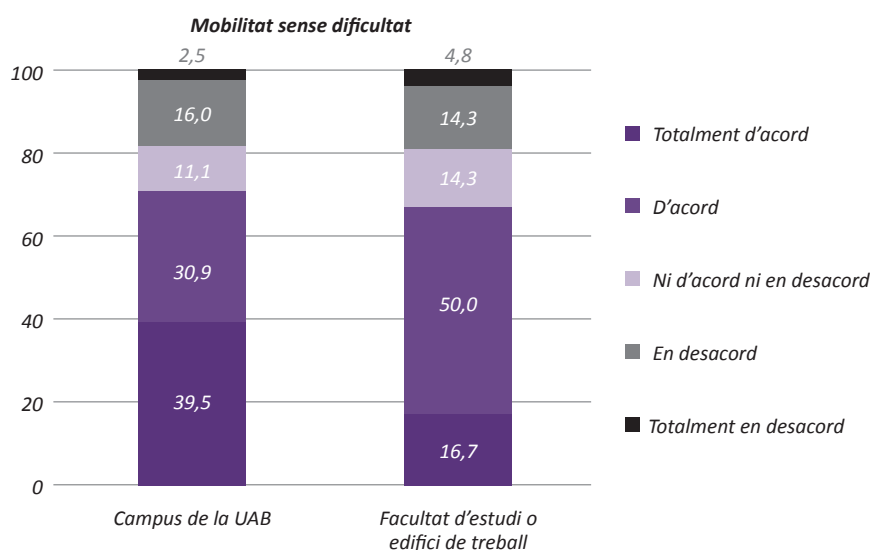
5.2.3. Mobilitat pel campus i dins dels edificis

Les percepcions sobre la mobilitat, tant dins el campus de la UAB com en els diferents edificis, recullen la valoració general sobre els obstacles per moure's, l'adaptació del transport intern de la UAB i les senyalitzacions respecte a espais o serveis d'ús per al col·lectiu amb mobilitat reduïda. En aquest àmbit cal destacar que gran part de les persones de la mostra afirmen que poden moure's sense dificultat pel campus i per la facultat d'estudi o l'edifici de treball: el 70,4 i el 66,7 % respectivament. Com es pot veure en el gràfic següent, les posicions de desacord estan al voltant del 15 %. No obstant això, els comentaris¹¹ que les persones enquestades han fet al voltant de la mobilitat assenyalen la necessitat de corregir progressivament els diferents desnivells en els recorreguts dels diferents espais, o les escalas i

¹¹ Per a més detall sobre els comentaris podeu consultar l'informe *Diagnosi per a l'elaboració del segon pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB* (<http://www.uab.cat/doc/diagnosi-PAD>).

les rampes excessivament inclinades. També es menciona la necessitat de millorar la il·luminació, de procurar que tots els recorreguts estiguin asfaltats o de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra és moll.

Gràfic 17. Valoració entorn de la mobilitat en els espais exteriors del campus i dins dels edificis (%). Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents.

Taula de freqüències del gràfic anterior

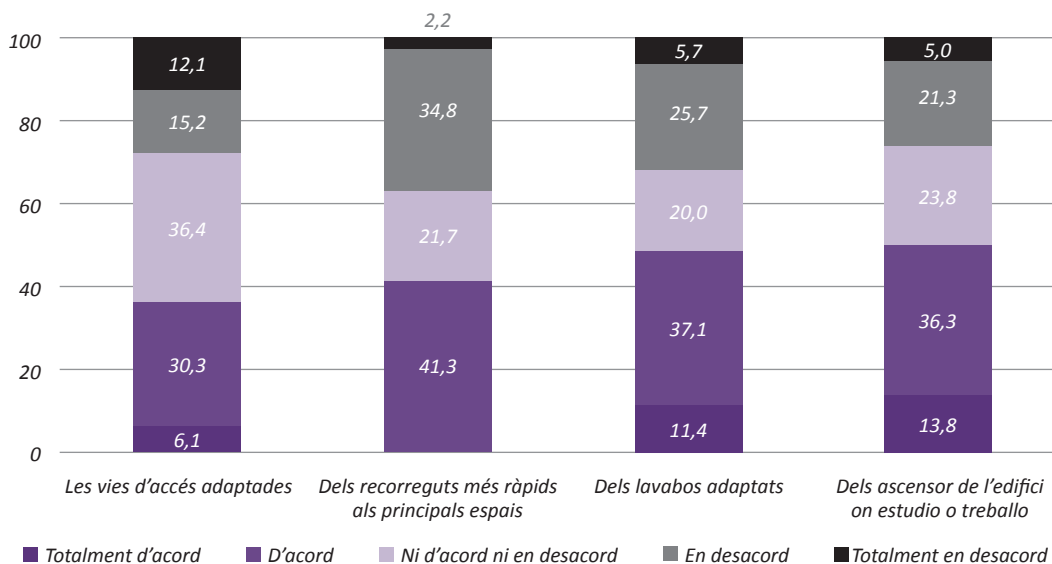
Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Campus de la UAB	32	25	9	13	2	–
Facultat d'estudi o edifici de treball	7	21	6	6	2	39

La resposta «No pertinent» fa referència als casos en què les persones que han participat a l'enquesta no requereixen adaptació per moure's dins dels edificis.

Les senyalitzacions també apareixen en els comentaris com un aspecte que cal millorar, i les valoracions són força heterogènies. En general, s'observa que gairebé la meitat dels casos s'han posicionat d'acord i totalment d'acord, fet que significa que s'ha considerat que els diferents espais i serveis d'ús de la població enquestada estan degudament senyalitzats. Quant al detall, tot i mantenir-se la tendència

en els quatre aspectes considerats, en el cas de les senyalitzacions de les vies d'accés adaptades i dels recorreguts més ràpids als principals espais, la proporció d'acord és més baixa. També cal mencionar que els casos que se situen en una posició neutra, ni d'acord ni en desacord, són rellevants i oscil·len entre el 20 i el 36,4 %. De la mateixa manera, com es pot veure en el gràfic corresponent, les posicions de desacord també són prou altes, tot i que no suposen en cap cas la majoria: van del 17,3 al 37 %.

Gràfic 18. Valoració entorn de les senyalitzacions dins el campus i dins dels edificis en relació amb els espais o serveis d'ús pel col·lectiu amb discapacitat (%). Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents.

Taula de freqüències del gràfic anterior

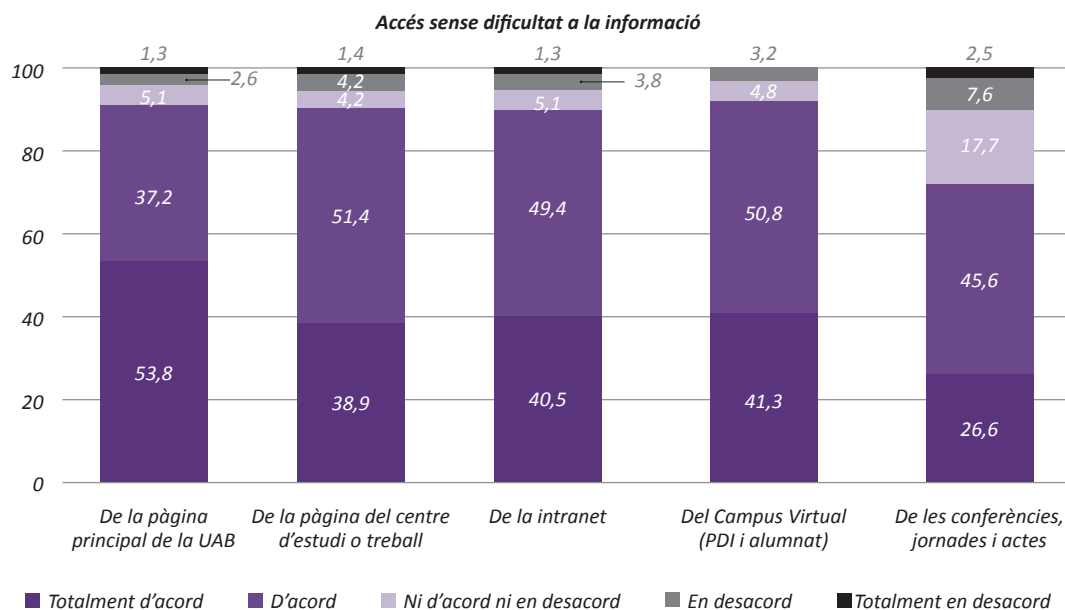
Espais o edificis	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Les vies d'accés adaptades	2	10	12	5	4	48
Dels recorreguts més ràpids als principals espais	—	19	10	16	1	35
Dels lavabos adaptats*	4	13	7	9	2	45
Dels ascensor de l'edifici on estudio o treballa*	11	29	19	17	4	—

* Un cas sense informació (NS/NC). La resposta «No pertinent» fa referència als casos en què les persones que han participat a l'enquesta no requereixen adaptació dels serveis o per accedir a un edifici.

5.2.4. L'accés a la informació i a l'entorn virtual

Les dades relatives a les valoracions sobre l'accessibilitat als webs de la UAB, a la informació publicada en format digital i, en especial, al Campus Virtual i a la intranet mostren un clar avenç. La gran majoria de les persones enquestades considera que pot accedir sense dificultats als diferents entorns virtuals oferts per la UAB i fer-ne ús; les proporcions van del 84,3 al 92,1 %. Quan s'afirma tenir dificultats per navegar pels webs i altres entorns virtuals s'argumenta que són problemes derivats de la manca d'organització de la informació, la connexió o els canvis tecnològics. Per tant, s'exclouen els problemes derivats de les necessitats d'adaptació d'aquests entorns.

Gràfic 19. Valoració entorn de la navegació pels diferents webs de la UAB i l'accés a conferències, jornades i actes (%). Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació i els no pertinents.

Taula de freqüències del gràfic anterior

Entorns	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
Pàgina principal de la UAB*	42	29	4	2	1	—
Pàgina del centre d'estudi o treball*	28	37	3	3	1	6
Intranet**	32	39	4	3	1	—
Campus Virtual (PDI i alumnat)	26	32	3	2	—	18
Conferències, jornades i actes**	21	36	14	6	2	—

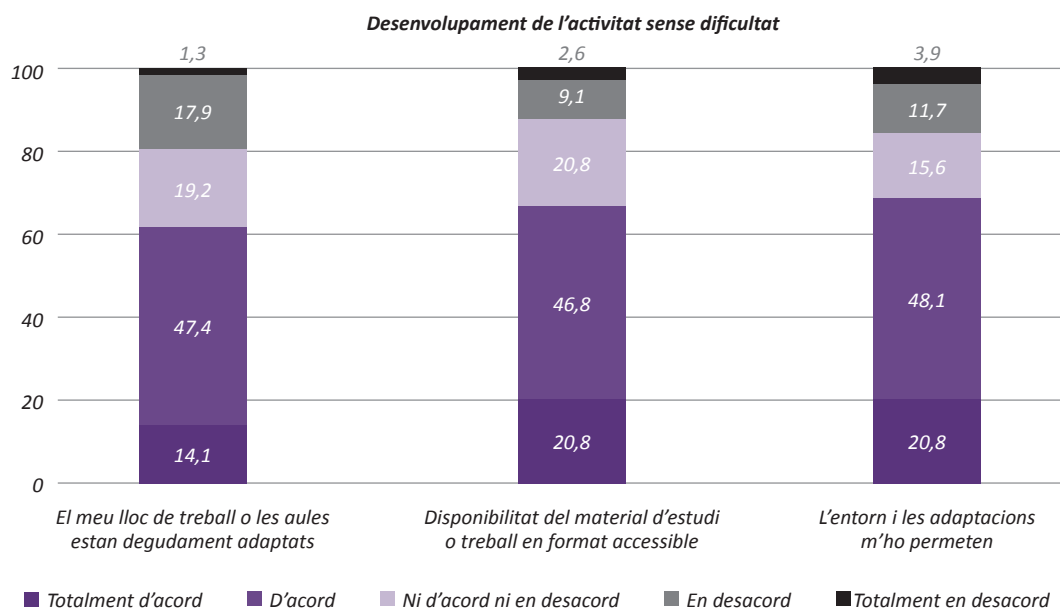
* Tres casos sense informació (NS/NC).

** Dos casos sense informació (NS/NC).

La resposta «No pertinent» fa referència als casos en què el centre d'estudi o treball no disposa o no fa ús de pàgina pròpia o no fa ús del Campus Virtual, en el cas del professorat i l'alumnat.

5.2.5. Desenvolupament de l'activitat

La percepció entorn d'alguns aspectes que fan possible el desenvolupament de l'activitat, treball o estudi, a la UAB inclou: l'adaptació a les necessitats especials del lloc de treball o l'entorn d'estudi; la disponibilitat del material d'estudi o treball en format accessible; l'existència de lavabos adaptats i el coneixement d'un pla específic d'evacuació per a les persones amb discapacitat. En aquest sentit, el 61,5 % de persones enquestades afirma que el seu lloc de treball o les aules d'estudi estan degudament adaptats a les seves necessitats específiques, i el 67,6 % considera que el material d'estudi o treball està disponible en format accessible. Destaca, però, que al voltant del 20 % de les persones es manifesten en l'opció ni d'acord ni en contra.

Gràfic 20. Valoració entorn de determinats aspectes que permeten el desenvolupament de l'activitat sense dificultats (%). Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs de l'anàlisi els casos sense informació.

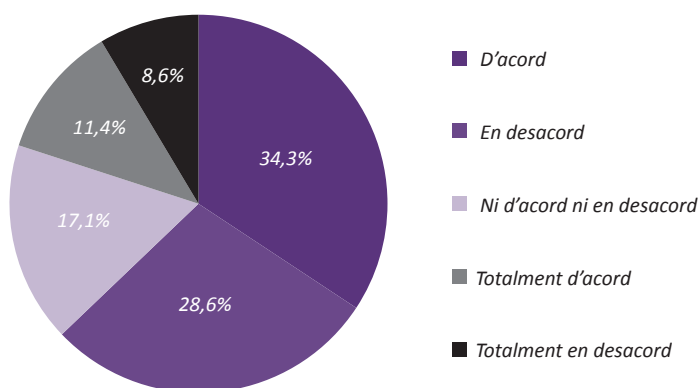
Taula de freqüències del gràfic anterior

Entorns	Totalment d'acord	D'acord	Ni d'acord ni en desacord	En desacord	Totalment en desacord	No pertinent
El meu lloc de treball o les aules estan degudament adaptats	11	37	15	14	1	3
Disponibilitat del material d'estudi o treball en format accessible	16	36	16	7	2	4
L'entorn i les adaptacions m'ho permeten	16	37	12	9	3	4

Si es consideren els comentaris, s'ha observat que les dificultats són bastant heterogènies. En el cas de l'alumnat, es fa referència a la manca de suport i comprensió dels docents, a la necessitat d'aplicar adaptacions curriculars o del material docent, així com a la millora i l'adaptació dels espais d'estudi. En el cas del personal treballador, es posa de manifest la possibilitat de fer més dies de teletreball o adaptar els entorns i les eines de treball a les necessitats especials.

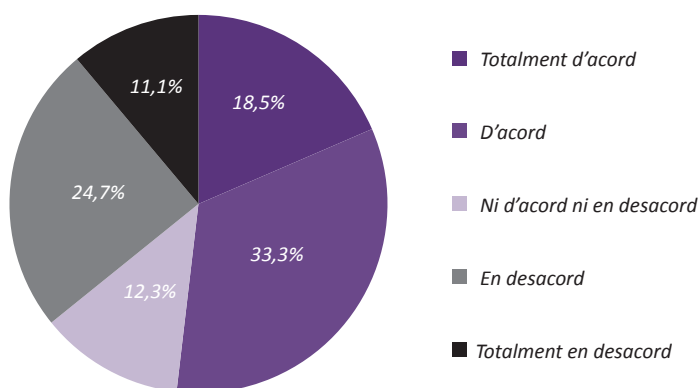
Respecte als altres aspectes considerats, cal mencionar que una part important de les persones usuàries dels lavabos adaptats valora que aquests són insuficients, concretament el 37,1 %. També és rellevant la proporció de persones que afirmen que no saben què fer en cas d'evacuació, el 35,8 %. Destaca el desconeixement del punt de trobada de les persones amb discapacitat: el 91,7 % assenyala que no coneix quin és aquest punt.

Gràfic 21. Valoració entorn de si hi ha prou lavabos adaptats a l'edifici on s'estudia o es treballa. Mostra. 2017

Nota: s'han exclòs els casos no pertinents (no fan ús dels lavabos adaptats), 46 casos.

Gràfic 22. Sé què he de fer en cas d'evacuació de l'edifici on estudio o treballa. Mostra. 2017

Nota: només tres persones d'un total de 36 afirmen que coneixen el punt de trobada en cas d'evacuació, el 8,3 %.

6. Principals conclusions de la diagnosi

En aquest apartat s'apunten les principals conclusions que es desprenen de la diagnosi presentada i que serveixen de base empírica per definir les mesures d'actuació conjuntament amb les accions que ja es duen a terme i les que responen a requeriments legals. D'entrada, cal afirmar que els resultats obtinguts amb la diagnosi de la situació actual i l'avaluació del I PAD de 2011-2015 posen de manifest el compromís de la Universitat per garantir la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat, alhora que apunten els reptes de futur.

D'una banda, s'han impulsat, iniciat i executat diverses accions i projectes que suposen un clar avenç de la Universitat en la garantia dels drets i la resposta a les necessitats del col·lectiu. Així, per exemple, destaquen els avenços en la millora de l'accessibilitat del campus o dels portals web de la UAB; la creació i la posada en marxa del Pla de mobilitat amb l'objectiu de crear un campus universalment accessible; la consolidació del PIUNE (Servei d'Atenció a la Discapacitat de la FAS) o el disseny dels plans d'acció tutorial per a estudiants amb necessitats específiques.

D'altra banda, la diagnosi ha permès detectar aspectes de millora, mancances actuals i reptes de futur. En aquest sentit, pel que fa a l'accessibilitat i la mobilitat destaca la manca de senyalització en general i, en especial, de les vies d'accés adaptades i dels recorreguts més ràpids, tant pel que fa a la mobilitat al campus com dins dels edificis. La valoració de les persones enquestades assenyalava la necessitat de millorar les senyalitzacions i, sobretot, de promoure mesures encaminades a corregir progressivament els diferents desnivells i les escales i les rampes excessivament inclinades en els recorreguts als diferents espais. També es menciona la necessitat de millorar la il·luminació, de procurar que tots els recorreguts estiguin asfaltats o de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra és moll. D'altra banda, tot i que s'ha observat que en la totalitat de les zones d'aparcament hi ha places reservades per al col·lectiu amb discapacitat, les persones enquestades destaquen la necessitat d'exercir més control de l'ús d'aquestes places, i de penalitzar-ne l'ús indegut. D'aquesta valoració, se'n desprèn també la necessitat d'ampliar, internament, el dret d'accés a aquestes places a aquelles persones que legalment no en poden gaudir però a qui suposa una dificultat important no trobar aparcament a prop del lloc d'estudi o treball.

En relació amb el desenvolupament de l'activitat, el col·lectiu de persones enquestades manifesta que percep una determinada manca de coneixement, suport i compressió del personal docent (en el cas de l'alumnat) o del personal laboral superior (en el cas del personal treballador). En aquest sentit, es considera oportú dur a terme accions de sensibilització i formació en relació amb la discapacitat adreçades al professorat i al personal treballador que gestiona i dirigeix equips, per tal de garantir el desenvolupament de l'activitat sense cap mena de dificultat. En aquest àmbit d'actuació, també destaca la necessitat d'aplicar mesures encaminades a donar a conèixer les polítiques d'igualtat en matèria de discapacitat, així com de promoure la introducció d'aquesta temàtica tant en la recerca com en la docència.

A banda de les mesures que es desprenen de l'evidència empírica recollida, el Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB també incorpora totes aquelles accions que ja s'estan duent a terme en el si de la comunitat universitària i que cal continuar desenvolupant o millorant.

Finalment, el disseny de les mesures també respon al marc normatiu en matèria de discapacitat, tant a escala estatal i autonòmica com a escala europea i internacional. Concretament, la constitució del II PAD es regeix per:

- a) el reconeixement del dret de les persones amb discapacitat a l'educació i al treball, a l'accés als estudis superiors i a la lliure elecció d'ocupació i professió;
- b) la prohibició de la discriminació per raó de discapacitat en l'àmbit educatiu i laboral;
- c) l'obligatorietat de les entitats d'aplicar mesures inclusives per garantir la igualtat d'oportunitats i de condicions de les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva activitat.

Així, doncs, el II PAD dona compliment a la normativa des d'una doble perspectiva. D'una banda, a través d'aquelles mesures que inclouen o reforcen les accions que ja s'estaven duent a terme: oferir un servei d'atenció i suport, designar una persona tutora per a l'alumnat amb discapacitat, promoure la millora de tots els entorns físics i virtuals perquè siguin accessibles, fer les adaptacions curriculars i del material docent necessàries per garantir la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat en l'accés i la permanència a l'estudi, i adaptar tant els processos de selecció com els llocs de treball a les necessitats de les persones amb discapacitat. I, d'altra banda, a través d'aquelles mesures que incorporen el mandat a les universitats de dur a terme accions de sensibilització, informació i formació al professorat i personal professional en relació amb l'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques.

En definitiva, el segon Pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB presenta un conjunt de mesures que inclouen:

- a) aquelles del primer Pla d'acció que encara no s'han aplicat o que són permanents, en molts casos modificades i adaptades en funció de la realitat i la situació actuals;
- b) noves accions que responen a problemàtiques detectades amb la diagnosi i als canvis de la normativa vigent.

Concretament, el II PAD està format per un total de 32 mesures, per a cadascuna de les quals s'especifiquen els òrgans responsables i executors, els instruments i els objectius que s'han d'assolir, així com el calendari de la seva aplicació segons els quatre eixos d'actuació definits:

- Eix 1. *Visibilitat i sensibilització*: inclou totes aquelles accions que tenen com a finalitat difondre els drets i la situació o realitat de les persones amb discapacitat, donar a conèixer les polí-

tiques i les accions de la UAB en matèria de discapacitat, i promoure la plena participació d'aquest col·lectiu en els diferents espais.

Eix 2. Accessibilitat i mobilitat: s'hi especifiquen les mesures encaminades a garantir l'accessibilitat i la mobilitat físiques i virtuals.

Eix 3. Desenvolupament de l'activitat: estudi, treball i promoció: engloba aquelles accions d'adaptació de l'entorn necessàries per garantir el desenvolupament sense dificultat de l'activitat quotidiana, ja sigui d'estudi o treball, i que responen a les necessitats específiques i particulars de cada individu.

Eix 4. Política universitària i marc organitzatiu: s'hi han definit les accions que fan referència a la normativa de la Universitat o al seu model de gestió i organització.

7. Eixos, objectius i mesures

Eix 1. Visibilització i sensibilització	
I.1. Elaborar un pla de comunicació i difusió de les polítiques d'inclusió de la UAB	
Òrgan impulsor	Vicerektorat de Comunicació i Promoció ¹² /Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerektorat de Comunicació i Promoció / Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan executor	Observatori per a la Igualtat de la UAB / Àrea de Comunicació i de Promoció
Instruments	Pla de comunicació
Objectius	I.1.1. Elaborar un pla de comunicació
	I.1.2. Implementar el pla de comunicació
Calendari	Puntual
I.2. Elaborar una guia dels drets de les persones amb discapacitat i dels serveis que la Universitat posa a la seva disposició	
Òrgan impulsor	Secretaria General
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis / Vicerektorat de Personal Acadèmic
Òrgan executor	Observatori per a la Igualtat de la UAB / PIUNE / Gerència
Instruments	Guia
Objectius	I.2.1. Elaborar una guia de drets i serveis
	I.2.2. Difondre la guia de drets i serveis entre els col·lectius implicats
Calendari	Puntual
I.3. Impulsar instruments que permetin ampliar el coneixement sobre la situació del col·lectiu amb discapacitat a la Universitat	
Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis / Vicerektorat de Personal Acadèmic
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Oficina de Gestió de la Informació i de la Documentació
Instruments	Cens
Objectius	I.3.1. Crear un cens de les persones amb discapacitat a la Universitat (alumnat, personal acadèmic i personal d'administració i serveis)
Calendari	Permanent (creació i manteniment)
I.4. Fomentar l'associacionisme universitari entre persones del col·lectiu i la seva implicació en els diferents espais de participació de la Universitat	
Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat

¹² Es fa referència als diferents vicerektorats segons el nom actual en el moment d'elaborar aquest pla d'acció, si bé durant el període de desplegament del Pla poden canviar de nom i, en aquests casos, caldrà remetre's al seu equivalent.

Òrgan executor	Dinamització Comunitària / Observatori per a la Igualtat / PIUNE
Instruments	Directori de col·lectius / Convocatòria d'ajudes a col·lectius
Objectius	<p>I.4.1. Impulsar la creació d'una associació de persones amb discapacitat a la Universitat</p> <p>I.4.2. Fomentar la participació de les persones amb discapacitat en les activitats socioculturals que es desenvolupen a la UAB</p> <p>I.4.3. Promoure o augmentar la participació de les persones amb discapacitat en els col·lectius de la UAB</p>
Calendari	Permanent
I.5. Promoure la incorporació de continguts transversals sobre discapacitat i inclusió en la docència	
Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Qualitat / Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicegerència d'Ordenació Acadèmica / Observatori per a la Igualtat
Òrgan executor	Oficina de Qualitat Docent
Instruments	Grups d'innovació docent
Objectius	I.5.1. Crear un grup d'innovació docent sobre «Discapacitat, inclusió i docència universitària» transversal dedicat a la recerca i a la innovació docent relacionades amb les persones amb necessitats educatives específiques, i en concret amb les persones amb necessitats educatives específiques de la UAB.
Calendari	Puntual
I.6. Incorporar la discapacitat en les jornades d'orientació professional i d'ocupabilitat adreçades a l'alumnat	
Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Centres docents / Servei d'Ocupabilitat de la UAB
Òrgan executor	Centres docents / Servei d'Ocupabilitat de la UAB
Instruments	Activitats i jornades
Objectius	I.6.1. Introduir de manera transversal la discapacitat en les activitats d'orientació programades per a cada curs acadèmic
Calendari	Permanent
I.7. Organitzar un acte institucional amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat	
Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan executor	Observatori per a la Igualtat de la UAB / PIUNE
Instruments	Acte institucional
Objectius	I.7.1. Celebrar la jornada institucional amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat
Calendari	Permanent

Eix 2. Accessibilitat i mobilitat**2.1. Garantir l'aplicació de les mesures necessàries per tal de facilitar la mobilitat respectant les pautes marcades pels plans d'accessibilitat per a les noves edificacions i les reformes dels edificis**

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística / Vila Universitària
Òrgan executor	Unitat de Planificació i Gestió de la Mobilitat – Àrea de Serveis Logístics i Administració (ASLIA-UPGM) / Unitat d'Arquitectura i Urbanisme / Infraestructures i Manteniment / Vila Universitària
Instruments	Pla de mobilitat, plans d'accessibilitat / Amb la col·laboració i el suport del PIUNE
Objectius	2.1.1. Corregir progressivament els diferents desnivells en els accessos als edificis i en els recorreguts als principals espais
	2.1.2. Millorar el sistema d'escaleres (manca de baranes) i de rampes (excessivament inclinades)
	2.1.3. Millorar les senyalitzacions en general i especialment en relació amb les vies d'accés adaptades i els recorreguts més ràpids per arribar als principals espais del campus (senyalitzacions dels espais exteriors i dins dels edificis)
	2.1.4. Millorar la il·luminació dels diferents espais del campus
	2.1.5. Millorar els recorreguts per arribar als diferents espais del campus (valorar la necessitat d'asfaltar, de posar algun tipus de material antilliscant al terra per evitar que el bastó o la cadira de rodes llisquin quan el terra és moll, etc.)
	2.1.6. Revisar periòdicament l'oferta de places residencials en apartaments adaptats per tal d'assegurar que es cobreixen les necessitats de la comunitat universitària
Calendari	Permanent

2.2. Garantir, progressivament, que tots els serveis del campus de la UAB siguin accessibles per a les persones amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística / Vila Universitària
Òrgan executor	Unitat de Planificació i Gestió de la Mobilitat – Àrea de Serveis Logístics i Administració (ASLIA-UPGM) / Unitat d'Arquitectura i Urbanisme / Vila Universitària
Instruments	Pla de mobilitat
Objectius	2.2.1. Garantir l'accés als serveis de restauració
	2.2.2. Garantir l'accés a correus
	2.2.3. Garantir l'accés als establiments comercials
Calendari	Permanent

2.3. Mantenir el servei de transport intern adaptat a les persones amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan executor	Fundació Autònoma Solidària
Instruments	PIUNE
Objectius	2.3.1. Garantir el servei de transport adaptat a les persones amb mobilitat reduïda dins del campus de la UAB
Calendari	Permanent

2.4. Promoure que els mitjans de transports públics, tant viaris com ferroviaris, siguin accessibles

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística
Òrgan executor	Unitat de Planificació i Gestió de la Mobilitat – Àrea de Serveis Logístics i Administració (ASLIA-UPGM)
Instruments	Pla de mobilitat
Objectius	2.4.1. Garantir que el transport intern en autobús sigui 100 % accessible tant pel que fa als vehicles com a les parades i la informació. 2.4.2. Instar les administracions competents que els transports interurbans, ferroviaris o viaris, siguin 100 % accessibles tant pel que fa als vehicles com a les parades i la informació.
Calendari	Permanent

2.5. Garantir la participació dels usuaris amb discapacitat en la diagnosi i la millora dels aspectes relacionats amb la mobilitat i l'accessibilitat

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística
Òrgan executor	Unitat de Planificació i Gestió de la Mobilitat – Àrea de Serveis Logístics i Administració (ASLIA-UPGM)
Instruments	Pla de mobilitat. Taula de Mobilitat
Objectius	2.5.1. Garantir l'assistència dels representants dels diferents col·lectius amb discapacitat a les reunions de la Taula de Mobilitat 2.5.2. Traslladar les informacions rebudes dels col·lectius amb discapacitat a les administracions competents
Calendari	Permanent

2.6. Dissenyar mecanismes per garantir i controlar l'ús de les places d'aparcament adreçades al col·lectiu amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística / Administracions de centre
Òrgan executor	Unitat de Planificació i Gestió de la Mobilitat – Àrea de Serveis Logístics i Administració (ASLIA-UPGM) / Administracions de centre / Servei de Seguretat
Instruments	Pla de mobilitat / Normativa de la UAB / Amb la col·laboració i el suport del PIUNE
Objectius	2.6.1. Dissenyar mecanismes de reserva d'aparcament per a les persones amb discapacitat no certificada que justifiquen la necessitat de tenir una plaça prop del lloc d'estudi o treball 2.6.2. Establir mesures de control per l'ús indegut de les places d'aparcament reservades per a persones amb discapacitat 2.6.3. Crear i aprovar la normativa requerida
Calendari	Permanent

2.7. Ampliar la informació referent a l'evacuació de les persones amb discapacitat en cas d'emergència del Pla d'autoprotecció general del campus de Bellaterra i dels plans d'autoprotecció dels centres docents

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Direcció d'Arquitectura i Logística / Administracions de centre / Gerència

Òrgan executor	APA / Unitat d'Arquitectura i d'Urbanisme / Administracions de centre / Àrea de Comunicació i Promoció / Àrea de Prevenció i Assistència / Unitat de Formació
Instruments	Normativa de la UAB / Cursos / Material de difusió
Objectius	2.7.1. Revisar els plans d'autoprotecció del procediment específic d'evacuació en cas d'emergència per a les persones amb discapacitat 2.7.2. Fer formació adreçada al col·lectiu de persones amb discapacitat en relació amb l'evacuació dels edificis en casos d'emergència 2.7.3. Elaborar material informatiu en relació amb l'evacuació dels edificis en casos d'emergència adreçat al col·lectiu amb discapacitat
Calendari	Puntual
2.8. Continuar la millora de l'accessibilitat dels webs de la Universitat, el Campus Virtual i la intranet	
Òrgan impulsor	Vicerectorat de Comunicació i Promoció / Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerectorat de Comunicació i Promoció
Òrgan executor	Àrea de Comunicació i Promoció
Instruments	Criteris WCAG 2.0 / Guia per al disseny accessible dels webs de la Universitat
Objectius	2.8.1. Millorar progressivament l'accessibilitat dels webs de la Universitat que ja existeixen 2.8.2. Garantir el disseny accessible dels nous webs de la Universitat
Calendari	Puntual
2.9. Garantir la infoaccessibilitat dels actes institucionals de la Universitat	
Òrgan impulsor	Comissionat de la rectora per a les TIC
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Administració d'espais de la plaça Cívica
Instruments	Actes infoaccessibles
Objectius	2.9.1. Sensibilitzar sobre la importància de garantir la infoaccessibilitat als actes universitaris 2.9.2. Disposar de l'equipament i el personal tècnic especialitzats 2.9.3. Establir les accions necessàries
Calendari	Permanent

Eix 3. Desenvolupament de l'activitat: estudi, treball i promoció**Estudi i inserció****3.1. Garantir que el material d'estudi i els espais docents siguin accessibles a l'alumnat amb discapacitat**

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Economia i de Campus / Vicerectorat de Programació Acadèmica i Qualitat / Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Centres docents
Òrgan executor	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Centres docents / Administracions de centre
Instruments	Amb la col·laboració i el suport del PIUNE
Objectius	3.1.1. Donar resposta a les necessitats específiques demanades per l'estudiant 3.1.2. Acordar un protocol d'actuació amb l'estudiant per atendre'n les necessitats i oferir-li els recursos per garantir l'accessibilitat als espais de la facultat, així com l'accessibilitat a la informació i la comunicació
Calendari	Permanent

3.2. Vetllar per l'aplicació, el seguiment i l'avaluació del pla d'acció tutorial de l'alumnat amb necessitats educatives específiques (PAT-NEE) i el Pla d'acció tutorial de la UAB (PAT)¹³

Òrgan impulsor	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat / ICE-UAP / PIUNE
Òrgan executor	Centres docents / PIUNE / ICE-UAP / Oficina de Qualitat Docent
Instruments	Activitats de tutoria / Instruments d'avaluació / Activitats de formació
Objectius	3.2.1. Designar tutors a cada centre docent 3.2.2. Coordinar les activitats de tutoria dels centres docents amb els serveis o unitats corresponents 3.2.3. Oferir formació anual al professorat segons els objectius del PAT-NEE i del PAT 3.2.4. Fer difusió del PAT-NEE i del PAT entre el professorat 3.2.5. Avaluat anualment el PAT-NEE i el PAT 3.2.6. Reconèixer la feina dels tutors de centre
Calendari	Permanent

3.3. Potenciar l'ús dels recursos disponibles a les biblioteques per a les persones amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerectorat de Relacions Institucionals / Vicerectorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Comissionat de la rectora per a les TIC
Òrgan responsable	Servei de Biblioteques / Direcció de Tecnologia de la Informació i de la Comunicació
Òrgan executor	Servei de Biblioteques en coordinació amb el PIUNE / Unitat de Formació / Observatori per a la Igualtat / PIUNE / Servei d'Informàtica
Instruments	Cursos / Material de difusió
Objectius	3.3.1. Formar el personal de les biblioteques en matèria de discapacitat i crear la figura d'una persona de contacte i assessorament en relació amb els serveis i el funcionament dels recursos oferts i disponibles per a l'alumnat amb discapacitat a les biblioteques 3.3.2. Difondre els serveis i els recursos de les biblioteques que es posen a disposició de l'alumnat amb discapacitat 3.3.3. Mantenir i millorar la coordinació del servei d'informàtica amb el servei de biblioteques per millorar l'atenció a l'alumnat amb discapacitat
Calendari	Puntual

3.4. Potenciar el desenvolupament professional de l'alumnat amb discapacitat segons els estudis desenvolupats

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan executor	Servei d'Ocupabilitat / PIUNE / Centres docents
Instruments	Programes / Instruments de seguiment
Objectius	3.4.1. Seguir impulsant el programa de pràctiques professionals CRUE-ONCE
	3.4.2. Mantenir el programa UAB Impuls
	3.4.3. Fer el seguiment de les trajectòries d'inserció professional de l'alumnat amb discapacitat graduat (dissenyar un instrument d'enquesta)
Calendari	Permanent

3.5. Garantir la reserva de places per a l'alumnat amb discapacitat en els estudis de màster i postgrau

Òrgan impulsor	Vicerektorat de Programació Acadèmica i Qualitat / Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicegerència d'Ordenació Acadèmica
Òrgan executor	Centres docents / Escola de Postgrau
Instruments	Normativa de la UAB
Objectius	3.5.1. Fer el seguiment anual de la reserva d'un 5 % de les places en el cas de màsters i postgraus amb oferta superior a 20 places, i de la reserva d'una plaça en el cas de màsters i postgraus amb una oferta inferior a 20 places
Calendari	Puntual

Treball i promoció**3.6. Millorar la cobertura de les places de treball reservades en els processos de selecció per a les persones amb discapacitat a la Universitat**

Òrgan impulsor	Vicerektorat de Personal Acadèmic / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca / Àrea de Personal d'Administració i Serveis
Instruments	Normativa de la UAB / Estudis / Material de difusió
Objectius	3.6.1. Fer un estudi sobre l'accés a l'oferta i l'ocupació laboral de la Universitat de les persones amb discapacitat (canals d'informació, processos, criteris de selecció, cobertura de la reserva de places)
	3.6.2. Proposar accions de millora de la cobertura de reserva de places per a PDI i PAS
	3.6.3. Garantir la protecció de dades en els processos de selecció
Calendari	Permanent

3.7. Revisar les normatives de selecció, d'avaluació de currículums, de contractació i de promoció per tal que no continguin elements de discriminació indirecta

Òrgan impulsor	Vicerektorat de Personal Acadèmic / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis
Òrgan responsable	Gerència

Òrgan executor	Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca / Àrea de Personal d'Administració i Serveis
Instruments	Recollida i anàlisi d'informació i dades
Objectius	3.7.1. Elaborar un estudi sobre els processos de selecció actuals entre PDI i PAS 3.7.2. Proposar accions de millora
Calendari	Permanent
3.8. Garantir que els llocs de treball s'adaptin a les necessitats particulars de cada persona treballadora amb discapacitat per tal que pugui desenvolupar l'activitat que li pertoca	
Òrgan impulsor	Vicerektorat de Personal Acadèmic / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Administració, centres docents i departaments
Instruments	Procediment normalitzat del treball. Protecció dels treballadors especialment sensibles als riscos derivats dels treball. PGPPTS.01/08 i Annex 2016
Objectius	3.8.1. Identificar les adaptacions necessàries per garantir la incorporació i la permanència de la persona en el lloc de treball 3.8.2. Adaptar el lloc de treball segons les necessitats identificades en cada cas
Calendari	Permanent
3.9. Elaborar accions adreçades al PDI i PAS que interactua amb persones amb discapacitat	
Òrgan impulsor	Vicerektorat de Personal Acadèmic / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Gerència / Àrea de Prevenció / Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca / Àrea de Personal de l'Administració i Serveis
Instruments	Accions formatives
Objectius	3.9.1. Fer formació específica per donar a conèixer el protocol entre les persones implicades
Calendari	Puntual

Eix 4. Política universitària i marc organitzatiu

4.1. Sistematitzar la normativa existent en relació amb els drets de les persones amb discapacitat a la Universitat (Estatuts; Reglament per a la igualtat d'oportunitats de les persones amb necessitats específiques de 1999; títol III del Text refós de les normatives complementàries de les normes de caràcter general aplicables a l'alumnat de la UAB de 2011-2013)

Òrgan impulsor	Secretaria General
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Gabinet Jurídic
Instruments	Normativa
Objectius	4.1.1. Tenir un únic document de referència en termes de normativa de la UAB
Calendari	Puntual

4.2. Fer un seguiment del grau d'implementació i compliment del marc normatiu vigent relatiu a les persones amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Vicerektorat de Personal d'Administració i Serveis / Vicerektorat de Personal Acadèmic
Òrgan responsable	Secretaria General / Gerència
Òrgan executor	Observatori per a la Igualtat / Àrea de Personal d'Administració i Serveis / Àrea de Personal Acadèmic, Investigador en Formació i de Suport a la Recerca
Instruments	Sistema d'avaluació i memòria
Objectius	4.2.1. Dissenyar sistemes d'avaluació anual per al compliment de la normativa 4.2.2. Elaborar memòries anuals
Calendari	Permanent

4.3. Fomentar la figura dels responsables de polítiques d'inclusió en els diferents òrgans territorials de la UAB

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat o equivalent
Òrgan responsable	Gabinet del Rectorat
Òrgan executor	Observatori per a la Igualtat
Instruments	Representants de polítiques d'inclusió
Objectius	4.3.1. Nomenar un representant per a les polítiques d'inclusió per centre docent 4.3.2. Nomenar un representant per a les polítiques d'inclusió per administració, àrea o oficina 4.3.3. Impulsar el reconeixement professional i acadèmic de la seva funció
Calendari	Puntual

4.4. Valorar, en l'adjudicació dels contractes, aquelles ofertes d'empreses licitadores compromeses amb la igualtat per a les persones amb discapacitat

Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Economia i de Campus
Òrgan responsable	Gerència
Òrgan executor	Gerència
Instruments	Plec de condicions dels concursos

Objectius	4.4.1. Incloure en els plecs de condicions el pla d'igualtat per a les persones amb discapacitat, així com el volum de plantilla de persones amb discapacitat contractades per sobre de les obligacions legals de reserva
Calendari	Permanent
4.5. Incorporar línies de recerca bàsica, recerca aplicada i transferència de tecnologia orientades a millorar i facilitar l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat	
Òrgan impulsor	Vicerektorat de Recerca i Transferència
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat / Departaments i grups o instituts de recerca
Òrgan executor	Departaments i grups o instituts de recerca / Observatori per a la Igualtat
Instruments	CER
Objectius	4.5.1. Impulsar la creació d'un Centre Especial de Recerca sobre Inclusió i Discapacitat 4.5.2. Visibilitzar la recerca que es fa a la UAB sobre la temàtica
Calendari	Permanent
4.6. Incloure les accions específiques de la Universitat en relació amb la inclusió de les persones amb discapacitat en els plans de promoció de la UAB	
Òrgan impulsor	Vicerektorat de Comunicació i Promoció
Òrgan responsable	Vicerektorat de Comunicació i Promoció
Òrgan executor	Tots els òrgans centrals i territorials amb competències en la matèria
Instruments	Publicitat institucional
Objectius	4.6.1. Incrementar la presència de les accions específiques en el web principal de la Universitat 4.6.2. Incrementar la presència de les accions específiques en el material de difusió
Calendari	Permanent
4.7. Garantir el servei d'atenció a l'alumnat amb discapacitat com a principal instrument per assegurar la igualtat d'oportunitats en l'accés, els estudis superiors i la finalització	
Òrgan impulsor	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan responsable	Vicerektorat d'Alumnat i Ocupabilitat
Òrgan executor	Fundació Autònoma Solidària
Instruments	PIUNE
Objectius	4.7.1. Valorar l'oportunitat d'actualitzar el nom del servei 4.7.2. Dotar dels recursos necessaris per a l'atenció pedagògica a estudiants i per a l'acompanyament a docents 4.7.3. Millorar els circuits de gestió amb una nova base de dades
Calendari	Permanent

8. Referències i fonts

Referències

- DUARTE CAMPDERRÓS, L. *Diagnosi per a l'elaboració del segon pla d'acció sobre discapacitat i inclusió de la UAB. Avaluació del grau d'implementació del primer pla, revisió de la normativa vigent i proposta de mesures per al segon pla d'acció en matèria de discapacitat*. Observatori per a la Igualtat, 2017.
- *Gestió i seguiment del Pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB*. Universitat Autònoma de Barcelona, 2010.
- DUARTE CAMPDERRÓS, L.; CASTELLSAGUÉ BONADA, A.; RIFÀ VALLS, M. *Avaluació de la implementació del Segon Pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB. Elaboració del Tercer pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la UAB*. Universitat Autònoma de Barcelona i Observatori per a la Igualtat, 2013.
- Fòrum Mundial de l'Educació, 2015.
- FUNDACIÓ AUTÒNOMA SOLIDÀRIA. *Memòria de la FAS de 2009-2010*. Àrea de Comunicació i Promoció Econòmica. Fundació Autònoma Solidària, 2010.
- *Memòria d'activitats del curs 2010-2011*. Àrea de Comunicació i Promoció Econòmica. Fundació Autònoma Solidària, 2011.
- *Memòria d'activitats del curs 2011-2012*. Àrea de Comunicació i Promoció Econòmica. Fundació Autònoma Solidària, 2012.
- *Memòria d'activitats del curs 2012-2013*. Àrea de Comunicació i Promoció Econòmica. Fundació Autònoma Solidària, 2013.
- *Memòria d'activitats del curs 2013-2014*. Àrea de Comunicació i Promoció Econòmica. Fundació Autònoma Solidària, 2014.
- GARCÍA MILÁ, J. *Manual para un entorno accesible*. Ministeri de Treball i Assumptes Socials, 2005.
- GONZÁLEZ SANJUÁN, M. E.; FERNÁNDEZ-CORONADO GONZÁLEZ, R. *Informe de evaluación y plan de igualdad de la Universidad de València de 2010-2012*. Publidisa, 2013.
- IZQUIERDO, M. J.; DUARTE CAMPDERRÓS, L.; CUCCU, M.; MARTÍ PLADEMUNT, B. *La situació de les persones amb discapacitat a la UAB. Proposta de mesures per a la inclusió i dades per a un diagnòstic*. Observatori per a la Igualtat, 2009.
- Memòria de la FAS de 2014-2015* (avançament).
- OBSERVATORI DE LA DISCAPACITAT FÍSICA. *Mobilitat i accessibilitat a l'habitatge*. ODF, 2015.
- UNIDAD DE IGUALDAD, UAM. *Informe de evaluación del I Plan de igualdad de la Universidad Autónoma de Madrid de 2011-2014*. UAM, 2015.
- UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA. *Avaluació del Primer pla director per a la igualtat d'oportunitats de la UPC (2007-2010)*. UPC, 2011.

Normativa

Europea i internacional

Declaració universal dels drets humans (AGNU, 1948).

Declaració mundial sobre l'educació superior al segle XXI (UNESCO, París, octubre de 1998).

Directiva 2000/78/CE del Consejo de 27 de noviembre de 2000 relativa al establecimiento de un marco general para la igualdad de trato en el empleo y la ocupación.

Carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea de 7 de diciembre de 2000.

Resolución del Consejo de 5 de mayo de 2003 sobre la igualdad de oportunidades en educación y formación para los alumnos y estudiantes con discapacidad (Consell de la UE).

Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat (AGNU, Nova York, 2006).

Tractat de funcionament de la Unió Europa (2007).

Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea (2007).

Resolución del Consejo de la Unión Europea y de los representantes de los gobiernos de los estados miembros de 20 noviembre de 2010, relativa a un nuevo marco europeo de la discapacidad (2010/C 316/01).

Espanyola

Constitució espanyola (1978).

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOU consolidada).

Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats (LOMLOU).

Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari.

RDL 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

Reial decret 412/2014, de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau.

RDL 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.

Catalana

Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya.

Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat.

Estatut d'autonomia de Catalunya (2010).

Universitat Autònoma de Barcelona

Estatuts de la UAB. Decret 237/2003, de 8 d'octubre, pel qual s'aproven els Estatuts de la Universitat Autònoma de Barcelona (2003).

Model i criteris de priorització de les places d'agregat, acord primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (40/2017). Universitat Autònoma de Barcelona.

Model i criteris de priorització de les places d'agregat, acord primer aprovat pel Consell de Govern en la sessió del 4 de maig de 2017 (41/2017). Universitat Autònoma de Barcelona.

Fonts consultades

Pla estratègic d'accessibilitat de la Universitat Autònoma de Barcelona (2006-2009). Disponible a: http://www.uab.cat/doc/Pla_estrategic_accessibilitatUAB

Pla de formació docent. Memòria de la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior, any 2010. Disponible a: <http://www.uab.cat/iDocument/690/253/Memoria20092010,0.pdf>

Pla de formació docent. Memòria de la Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior, any 2011. Disponible a: <http://www.uab.cat/iDocument/507/649/Memoria2010-2011.pdf>

Pla de formació docent. Resum d'activitats de l'any 2013. [Data de consulta: 10 de maig de 2016]

Disponible a: <http://www.uab.cat/web/unitat-de-formacio-i-innovacio-docent/formacio-realitzada-1287989260464.html>

Pla de formació docent. Resum d'activitats de l'any 2014, 2015. Disponible a: <http://www.uab.cat/web/unitat-de-formacio-i-innovacio-docent/pla-de-formacio-docent-1345684131729.html>

Observatori per a la Igualtat, UAB (2013). Tercer pla d'acció per a la igualtat entre dones i homes a la Universitat Autònoma de Barcelona. Quadrienni 2013-2017.

Universitat Autònoma de Barcelona (2010). Pla d'acció per a la Igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat de la Universitat Autònoma de Barcelona de 2011-2015.

Convenció CERMI. <http://www.convenciondiscapacidad.es/>

ONCE. <http://www.fundaciononce.es/es/pagina/impulso-normativo>

DISCAPNET. <http://www.discapnet.es/Castellano/areastematicas/derechos/legislacionsobre-discapacidad/Paginas/default.aspx>

SID (Servicio de Información sobre Discapacidad). <http://sid.usal.es/leyes/discapacidad.aspx>

DOGC. http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?thesaurus=D1231&searchTypeParam=advanced&action=searchprint&txtthesaurus=discapacitat&language=es_ES

IMSERSO. http://imserso.es/imserso_01/documentacion/normativas/index.htm

